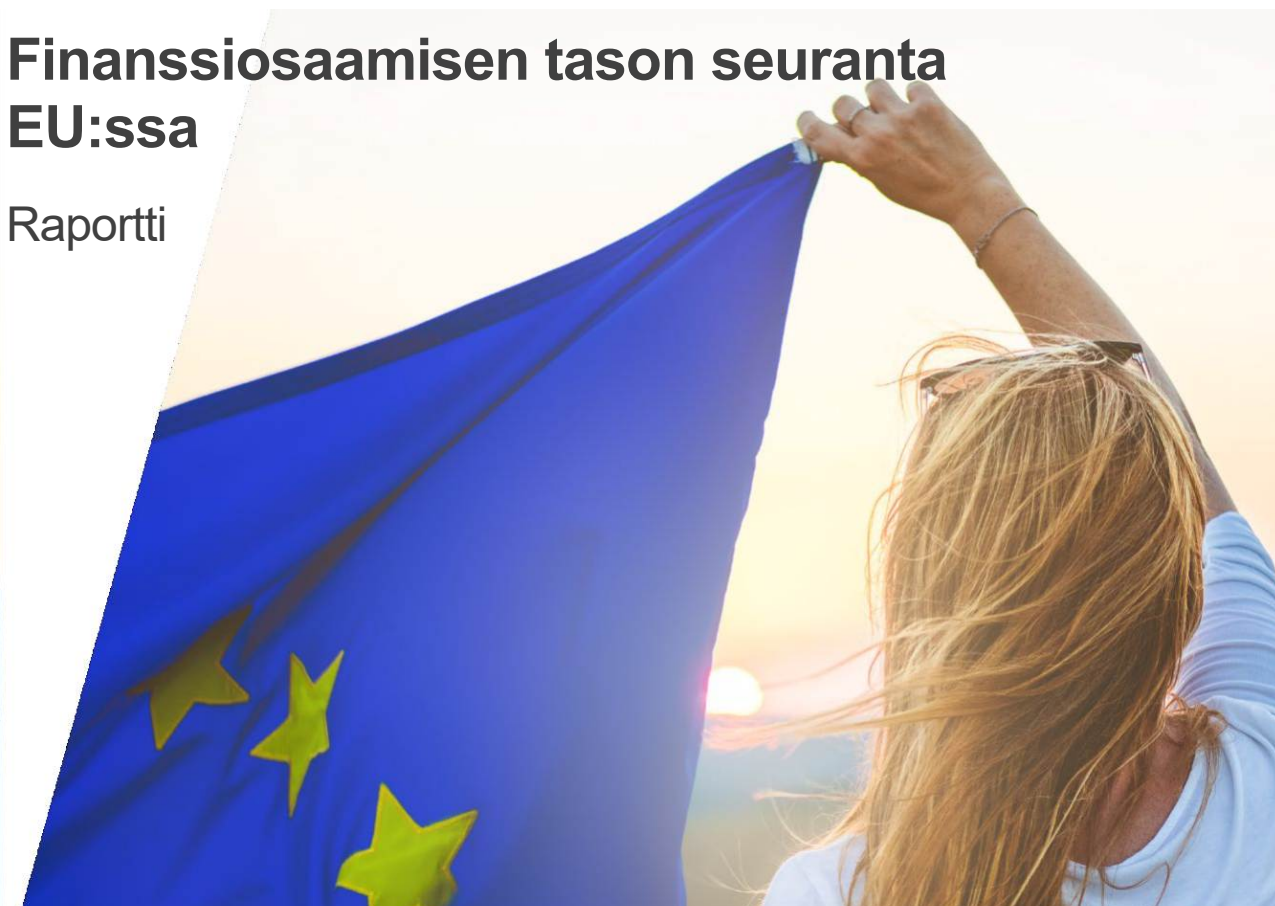

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Raportti

Kenttätyö:

Maalis-huhtikuu 2023

Julkaiseminen:

Heinäkuu 2023

Euroopan komission rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston pyytämä ja viestinnän pääosaston koordinoima kyselytutkimus

Tämä asiakirja ei edusta Euroopan komission kantaa.

Sen sisältämät tulkinnot ja mielipiteet ovat yksinomaan kirjoittajien tulkintoja ja mielipiteitä.

Flash-eurobarometri 525 – Ipsoksen Eurooppa-asiat

Pierre Dieumegardin laatimaasiakirja [Eurooppa-demokratia-Espe rantolle](#)

Tämän "väliaikaisen" asiakirjan tarkoituksena on antaa yhä useammille Euroopan unionin kansalaisille mahdollisuus tutustua Euroopan unionin laatimiin asiakirjoihin (jotka rahoitetaan heidän veroillaan).

Käännöksiä, ihmiset on suljettu pois keskustelusta.

Tämä asiakirja "Eurobarometer" oli [vain englanniksi](#) pdf-tiedostona. Tästä alkuperäisestä tiedostosta teimme Libre Office -ohjelmiston valmistaman odt-tiedoston konekäännöstä varten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisilla kielillä](#).

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen kääntämisen. "Tärkeät asiakirjat" eivät ole vain lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontaktto \(europokune.eu\)](mailto:Kontaktto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Raportti

Maalis-huhtikuu 2023

Ipsos European Public Affairsin Euroopan komission pyynnöstä toteuttama kysely,
Rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto
Euroopan komission viestinnän pääosaston koordinoima kyselytutkimus
(Viestinnän pääosasto ”Mediaseuranta ja Eurobarometri” -yksikkö)

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Hankkeen nimi

Flash-eurobarometri 525 Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa – maalis-huhtikuu 2023

Raportti

Kieliversio EN

Luettelonumero EV-03–23–340-EN-N

ISBN 978–92–68–05106–1

doi:10.2874/956514

© Euroopan unioni, 2023

<https://europa.eu/eurobarometer>

Sisällysluettelo

Johdanto.....	7
Keskeiset havainnot.....	9
Taloudellinen tietämys.....	9
Taloudellinen käyttäytyminen.....	9
Yleisen talouslukutaidon pisteet.....	10
Digitaaliset rahoituspalvelut.....	10
Rahoituksen häiriönsietokyky ja osallisuus.....	10
Olensaanut neuvoja pankilta, vakuutuksenantajalta tai rahoitusneuvojalta.....	11
1jakso. Talousosaamisen tason mittaaminen.....	12
1.1. Oma-aloitteinen taloudellinen tietämys.....	12
1.2. Taloudellinen tietämys.....	15
1.3. Taloudellinen käyttäytyminen.....	20
1.4. Yleisen talouslukutaidon pisteet.....	24
Jakso 2. Digitaalinen talouslukutaito.....	26
3jakso. Rahoituksen häiriönsietokyky ja osallisuus.....	28
3.1. Rahoitustuotteiden omistajuus.....	28
3.2. Päätöksien täyttäminen.....	33
3.3. Eläkesuunnitelmat.....	35
4jakso. Pankilta, vakuutuksenantajalta tai taloudelliselta neuvonantajalta saatu sijoitusneuvonta.	37
Tekniset eritelmät.....	39
Kyselyyn.....	41
Tietoliite.....	45
Kommentit.....	63
Kummallinen korrelaatio kahden tiedon ja käyttäytymisen välillä.....	63
Jotkut kysymykset olivat todennäköisesti hämmentyneitä monille ihmisille.....	63
Erot muista Eurobarometri-tutkimuksista.....	64

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Johdanto

EU pyrkii varmistamaan, että ihmisillä kaikkialla Euroopassa on tarvittavat tiedot, taidot ja asenteet, jotta he voivat tehdä hyviä taloudellisia päätöksiä.

Tuhannet EU:n kansalaiset päättävät joka päivä, missä he avaavat pankkitilin, minkä asuntolainan valitsevat, mihin sijoittaa rahansa ja miten säästävät eläkkeelle siirtymistä varten. Talouslukutaito auttaa yksilöitä tekemään tällaisia päätöksiä, koska se auttaa heitä hallitsemaan rahansa paremmin, sijoittamaan pääomamarkkinoihin tavalla, joka vastaa heidän tarpeitaan, ja suunnittelemaan tulevaisuutta. Se auttaa myös suojelemaan yksilöitä ylivelkaantumiselta, liialliselta riskinotolta, petoksilta tai kyberriskeiltä.¹

Talouslukutaito määritellään tietoisuuden, tietämyksen, taitojen, asenteen ja käyttäytymisen yhdistelmäksi, joka on tarpeen terveiden taloudellisten päätösten tekemiseksi ja lopulta yksilön taloudellisen hyvinvoinnin saavuttamiseksi.

Tämä Flash-eurobarometri kattaa seuraavat näkökohdat:

- EU:n kansalaisten taloudelliset tiedot (itsearvioitu taso ja tulokset, jotka perustuvat viiteen kysymykseen, joissa testataan taloudellista tietämystä)
- ”taloudellisesti järkevän” käyttäytymisen taso (kuten menojen seuraaminen ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen)
- EU:n kansalaisten talouslukutaito, jossa yhdistetään heidän taloustietämyksensä ja talouskäyttäytymisensä pisteet (ja missä määrin talouslukutaito vaihtelee sosiodemografisten ryhmien välillä)
- ovatko EU-kansalaiset tyytyväisiä digitaalisten rahoituspalvelujen, kuten verkkopankkien tai mobiilimaksujen, käyttöön
- erilaisten rahoitustuotteiden, kuten henkivakuutusten, yksityisten eläke- tai eläketuotteiden sekä sijoitustuotteiden omistus.
- kuinka kauan EU:n kansalaiset voisivat edelleen kattaa elinkulunsa lainaamatta rahaa tai muuta asuntoa, jos he menettäisivät pääasiallisen tulolähteensä
- luottamus eläkesuunnitelmiin ja mahdollisuus elää mukavasti eläkkeellä
- EU:n kansalaisten näkemykset siitä, onko sijoitusneuvonta ensisijaisesti heidän etujensa mukaista.

Ipsos European Public Affairs haastatteli Euroopan komission rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston puolesta edustavaa otosta vähintään 18-vuotiaista kansalaisista kussakin Euroopan unionin 27 jäsenvaltiossa. Verkossa tehtiin 29. maaliskuuta ja 5. huhtikuuta 2023 välisenä aikana 26139 haastattelua (tietokoneavusteiset verkkohaastattelut). Tutkimustiedot painotetaan tunnettujen väestöosuuksien mukaan. EU27:n keskiarvot painotetaan kunkin EU:n jäsenvaltion 18+ väestön koon mukaan. Tämän kertomuksen liitteenä on tekninen huomautus tutkimuksen suorittamisessa käytetyistä menetelmistä.

Huomautuksia:

- 1) Tutkimuksen tuloksiin sovelletaan otantapoikkeamia, mikä tarkoittaa, että kaikki ryhmien väliset näennäiset erot eivät voi olla tilastollisesti merkitseviä. Näin ollen tekstissä on korostettu

1 Lähde: https://finance.ec.europa.eu/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en

ainoastaan tilastollisesti merkitsevät erot (5 prosentin tasolla) eli silloin, kun voidaan kohtuudella olla varmoja, että niitä ei todennäköisesti ole tapahtunut sattumalta.

- 2) prosenttiosuudet eivät saa olla 100 %, koska ne pyöristetään lähimpään prosenttiosuuteen. Pyöristyksen vuoksi voi myös tapahtua, että kaavioissa esitetyt erillisten vastausvaihtoehtojen prosenttiosuudet eivät täsmää kaavioissa ja taulukoissa tai tekstissä mainittuihin kokonaismääriin. Vastausprosentit ylittävät 100 %, jos kysymys sallii vastaajien valita useita vastauksia.
- 3) Tässä raportissa maihin viitataan niiden virallisella lyhenteellä. Tässä raportissa käytetyt lyhenteet vastaavat seuraavia lyhenteitä:

OLE	Belgia	LT	Liettua
BG	Bulgaria	LU	Luxemburg
CZ	Tšekki	HU	Unkari
DK	Tanska	MT	Malta
DE	Saksa	NL	Alankomaat
EE	Viro	OSOITTEES SA	Itävalta
IE	Irlanti	PL	Puola
EL	Kreikka	PT	Portugali
ES	Espanja	RO	Romania
FR	Ranska	SI	Slovenia
HR	Kroatia	SK	Slovakia
SE	Italia	FI	Suomi
CY	Kyproksen jäsen*	SE	Ruotsi
LV	Latvia		

* Kypros kokonaisuudessaan on yksi EU:n 27 jäsenvaltiosta, mutta yhteisön säännöstö on keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä luokkaan "CY" kuuluvat ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa olevassa maan osassa suoritettut haastattelut.

Keskeiset havainnot

Taloudellinen tietämys

- Hieman yli joka toinen vastaajista eri puolilla EU:ta (52 prosenttia) arvioi, että heidän kokonaistuntemuksensa rahoitusasioista on suunnilleen keskimääräistä verrattuna muihin aikuisiin omassa maassaan. Neljäsosa vastaa, että heidän taloudellinen tietonsa on ”melko korkea” ja 5 prosenttia, että se on ”erittäin korkea” verrattuna muihin aikuisiin; sen sijaan 12 prosenttia vastaajista kuvailee tietämystään ”melko alhaiseksi” ja 4 prosenttia ”erittäin alhaiseksi”.
- Esitteli viisi taloudellista tietämystä koskevaa kysymystä, 66 prosenttia vastaajista ymmärsi, että sijoitus, jolla on suurempi tuotto, on riskialtampi, 65 prosenttia vastaa oikein kysymykseen siitä, miten inflaatio toimii, 56 prosenttia ymmärtää investointien hajauttamisen arvon ja 45 prosenttia vastaa oikein, kun koronkorosta kysytään; kuitenkin vain 20 % ymmärtää koron ja joukkovelkakirjojen hintojen välisen yhteyden.
- Taloudellinen tietämyspistemäärä lasketaan oikeiden vastausten määränä viiteen taloustietämykseen liittyvään kysymykseen. EU:ssa keskimäärin 26 prosentilla vastaajista on korkeat pisteet taloustietämyksestä (neljä tai viisi oikeaa vastausta), 50 prosentilla on keskitason pisteet (kaksi tai kolme oikeaa vastausta) ja 24 prosentilla alhainen pistemäärä (ei vastausta tai yksi oikea vastaus). Noin neljä kymmenestä vastaajasta Alankomaissa (43 %), Tanskassa (40 %), Suomessa (40 %) ja Virossa (39 %). Sitä vastoin alhaisin osuus on suurin Kyproksessa (30 %), Romaniassa (30 %), Kreikassa (29 %) ja Portugalissa (28 %).

Taloudellinen käyttäytyminen

- Noin yhdeksän kymmenestä vastaajasta eri puolilla EU:ta on samaa mieltä siitä, että ennen kuin he ostavat jotain, he harkitsevat, onko heillä varaa siihen (51 % ”täysin samaa mieltä” ja 41 % ”jotain samaa mieltä” tämän lausunnon kanssa). Vastaava osuus vastaajista on samaa mieltä siitä, että he seuraavat kulujaan (49 % ”täysin samaa mieltä” ja 43 % ”jotain samaa mieltä”). Noin seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että he asettavat pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita ja pyrkivät saavuttamaan ne (21 % ”täysin samaa mieltä” ja 50 % ”jotain samaa mieltä”).
- Taloudellisen käyttäytymisen pisteet lasketaan laskemalla tuotteiden valintaan, kustannusten seurantaan ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien ”taloudellisten” toimintatapojen lukumäärä. Keskimäärin 65 prosentilla vastaajista koko EU:ssa on korkeat pisteet rahoituskäyttäytymisestä (yhdessä kaikkien lausuntojen kanssa), 28 prosentilla keskimääräinen pistemäärä (kaksi lausuntoa) ja 8 prosentilla alhainen pistemäärä (enintään yksi lausunto). Osuus, jolla on korkeat pisteet rahoituskäyttäytymisestä, on vähintään 60 prosenttia kaikissa jäsenvaltioissa lukuun ottamatta Suomea (36 prosenttia), Latviaa (52 prosenttia) ja Viroa (54 prosenttia). Romaniassa 82 prosentilla vastaajista on korkeat pisteet.

Yleisen talouslukutaidon pisteet

- Taloudellisen lukutaidon kokonaispistemäärässä yhdistyvät taloudellinen tietämys ja rahoituskäyttäytyminen ja annetaan molemmille näkökohdille yhtä suuri painoarvo. Laskettu pistemäärä vaihtelee välillä 0 ja 10. Keskimäärin 18 prosentilla vastaajista koko EU:ssa on korkeat pisteet talouslukutaidon kokonaistasosta (pistemäärä 9 tai 10), 64 prosentilla keskimääräinen pistemäärä (pistemäärä > 5 ja < 9) ja 18 prosentilla alhainen pistemäärä (pistemäärä ≤ 5). Kansallisella tasolla korkeiden pistemäärien osuus vaihtelee Portugalin ja Latvian 11 prosentista Tanskan, Slovenian ja Ruotsin 27 prosenttiin ja Alankomaissa 28 prosenttiin. Kaikissa jäsenvaltioissa yli 10 prosentilla vastaajista oli alhainen yleinen talouslukutaito. Suurimmat osuudet olivat Suomessa (27 prosenttia), Latviassa (24 prosenttia), Belgiassa (22 prosenttia) ja Espanjassa (22 prosenttia).

Digitaaliset rahoituspalvelut

- Noin kolme neljäsosaa vastaajista eri puolilla EU:ta on tyytyväinen digitaalisten rahoituspalvelujen, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksujen, käyttöön. 36 % vastasi ”erittäin mukavasti” ja 41 % ”jotain mukavaa”. Tämä luku on yli 60 prosenttia kaikissa jäsenvaltioissa, ja se on korkein Suomessa (95 prosenttia).

Rahoituksen häiriönsietokyky ja osallisuus

- EU:ssa 46 prosenttia vastaajista vastaa, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) muuta kuin henkivakuutusta, kuten kotitalous- tai liikennevakuutus. 31 % ilmoitti, että hänellä on (tai viimeisen kahden vuoden aikana) henkivakuutus. Noin neljännes vastaajista (24 %) vastasi samaan sijoitustuotteesta (rahastoista, osakkeista tai joukkovelkakirjalainoista) ja 22 % yksityisestä eläke- tai eläketuotteesta. Joka viides vastaajista vastasi, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) asunto- tai asuntolaina ja 14 prosenttia vastaa kulutuslainaan. Lopuksi 6 % vastaa, että heillä on kryptovaluuttoja (tai että heillä on ollut niitä viimeisten kahden vuoden aikana).
- Kun kysyttiin, kuinka kauan he voisivat edelleen kattaa elinkulunsa lainaamatta rahaa tai muuta asuntoa, jos he menettäisivät pääasiallisen tulolähteensä, kolmannes vastaajista (33 %) vastaa vähintään kuuteen kuukauteen, minkä jälkeen 18 prosenttia vastaajista ilmoitti, että tämä olisi vähintään kolme kuukautta (mutta ei kuusi kuukautta). Noin joka kuudes vastaajista (16 %) ei säästä hätätilanteissa 20 % tai enemmän Kroatiassa (20 %), Kyproksessa (20 %), Puolassa (20 %), Unkarissa (21 %), Portugalissa (21 %), Bulgariassa (23 %), Kreikassa (24 %), Suomessa (25 %), Romaniassa (25 %) ja Latviassa (26 %).
- Suurin osa vastaajista eri puolilla EU:ta ei ole liian luottavainen (32 %) tai ei luota lainkaan (22 %) siihen, että heillä on riittävästi rahaa elääkseen mukavasti koko eläkeikänsä ajan. Osuus ”hyvin” tai ”varmasti” vaihtelee Puolan alhaisesta 20 prosentista Alankomaiden korkeaan 62 prosenttiin.

Olensaanut neuvoja pankilta, vakuutuksenantajalta tai rahoitusneuvojalta.

- Vähemmän kuin neljä kymmenestä vastaajasta eri puolilla EU:ta kokee olevansa ”erittäin luottavainen” (6 %) tai ”erittäin luottavainen” (32 %) siitä, että sijoitusneuvonta, jota he saavat pankistaan/vakuuttajastaan/taloudellisesta neuvonantajastaan, on ensisijaisesti heidän etujensa mukaista. Luottamus siihen, että sijoitusneuvonta on ensisijaisesti heidän etunsa mukaista, vaihtelee noin yhdestä viidestä vastaajasta Kyproksessa (19 %) ja Kreikassa (20 %) ja kuudessa kymmenestä vastaajasta Suomessa (60 %).

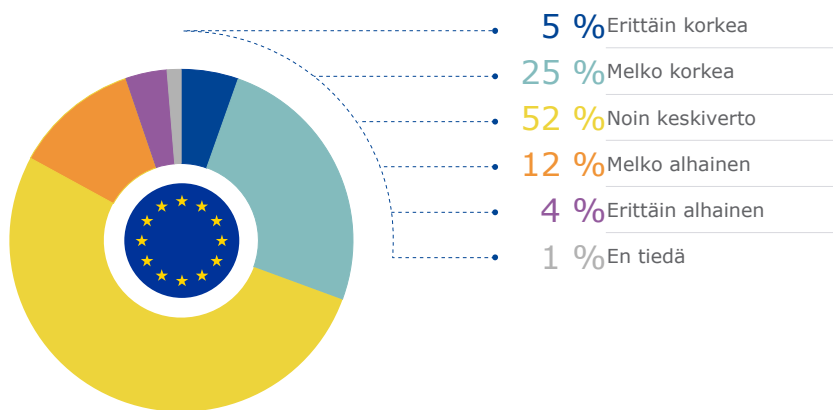
1jakso. Talousosaamisen tason mittaaminen

Tämän raportin ensimmäisessä osassa keskitytään tämän Flash-eurobarometrin mittaamiseen talouslukutaidon tasosta EU:ssa. Ensimmäisessä osassa tarkastellaan vastaajien itsearvioitua taloudellisen tiedon tasoa (suhteessa muihin aikuisiin omassa maassaan), kun taas toisessa osassa esitetään heidän taloudellista tietämystään koskevat pisteet, jotka perustuvat testiin, jossa on viisi taloudellista tietämystä koskevaa kysymystä (esim. testataan heidän ymmärrystään inflaatiosta ja korkokorosta). Kolmannessa jaksossa esitetään tulokset kolmesta kysymyksestä, joilla mitataan ”taloudellisesti järkevää” käyttäytymistä. Viimeisessä jaksossa esitetään tiivistelmä taloudellisesta tietämyksestä ja rahoituskäyttäytymisestä, ja talousosaamisen yleistä tasoa verrataan EU:n jäsenvaltioissa.

1.1. Oma-aloitteinen taloudellinen tietämys

Hieman yli joka toinen vastaajista eri puolilla EU:ta (52 prosenttia) arvioi, että heidän kokonaistuntemuksensa rahoitusasioista on suunnilleen keskimääräistä verrattuna muihin aikuisiin omassa maassaan. Neljäsosa vastaa, että heidän taloudellinen tietonsa on ”melko korkea” ja 5 prosenttia, että se on ”erittäin korkea” verrattuna muihin aikuisiin; sen sijaan 12 prosenttia vastaajista kuvailee tietämystään ”melko alhaiseksi” ja 4 prosenttia ”erittäin alhaiseksi”.

Q1 Miten arvioisit yleistä tietämystäsi taloudellisista asioista verrattuna muihin aikuisiin Suomessa? (% EU27)

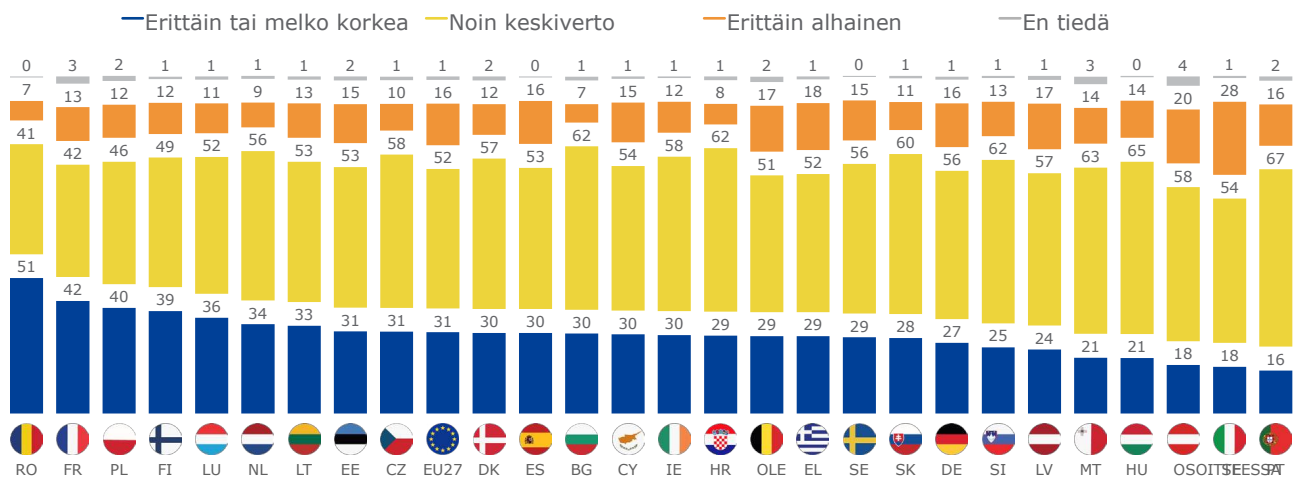

Emäs: Kaikki vastaajat (n=26139)

Jäsenvaltiokohtainen analyysi osoittaa, että 51 prosenttia vastaajista Romaniassa kuvailee yleistä tietämystään rahoitusasioista ”erittäin korkeaksi” tai ”melko korkeaksi” verrattuna maansa muihin aikuisiin. Romaniaa seuraavat Ranska (42 %), Puola (40 %) ja Suomi (39 %), joissa noin neljä kymmenestä vastaajasta kuvailee taloudellista tietämystään ”erittäin korkeaksi” tai ”melko korkeaksi” verrattuna muihin aikuisiin.

Maan alapäässä olevissa maissa alle joka viides vastaajista arvioi taloudellisen tietämyksensä ”erittäin korkeaksi” tai ”melko korkeaksi”: Portugali (16 %), Italia (18 %) ja Itävalta (18 %). Italiassa 28 prosenttia vastaajista vastasi, että heidän tietämyksensä rahoitusasioista on ”erittäin alhainen” tai ”melko alhainen” verrattuna maan muihin aikuisiin. Muissa maissa osuus vaihtelee 7 prosentista (Romania ja Bulgaria) 20 prosenttiin (Itävalta).

Q1 Miten arvioisit yleistä tietämystäsi taloudellisista asioista verrattuna muihin aikuisiin Suomessa? (% maittain)

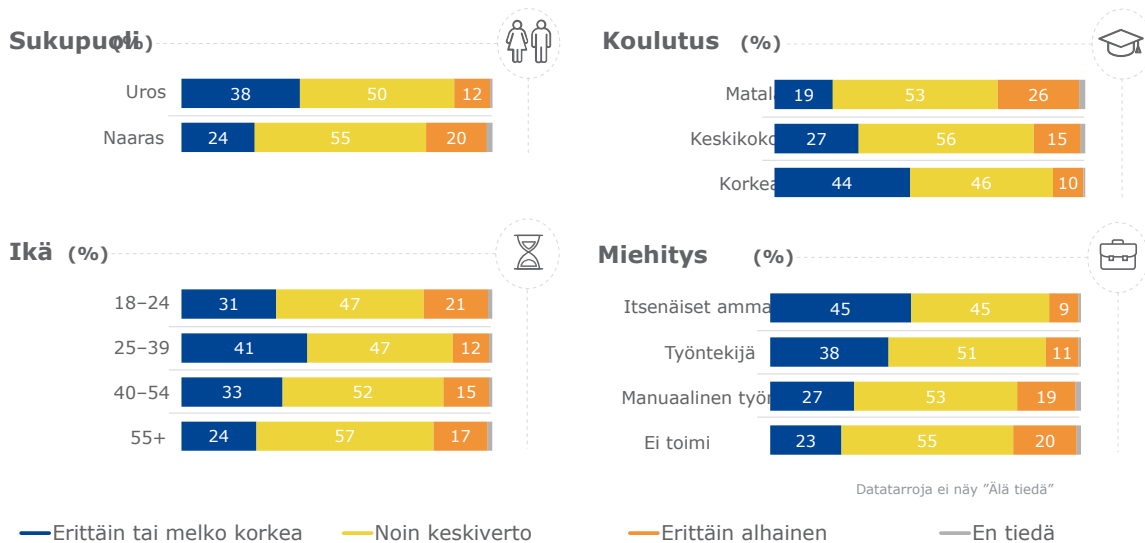

Emäs: Kaikki vastaajat (n=26139)

Seuraavat sosiodemografiset ryhmät kuvaavat todennäköisemmin yleistä tietämystä taloudellisista kysymyksistä verrattuna muihin aikuisiin omassa maassaan ”erittäin korkeaksi” tai ”melko korkeaksi”:

- miehet (38 % verrattuna 24 %:iin naisista)
- 25–39-vuotiaat vastaajat (41 % verrattuna 31 %:iin 18–24-vuotiaista, 33 % 40–54-vuotiaista ja 24 % 55-vuotiaista)
- vastaajista, joilla on korkea koulutustaso (44 prosenttia verrattuna niihin, joilla on keskitason koulutustaso, ja 19 prosenttia niistä, joilla on alhainen koulutustaso)
- itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat vastaajat (45 %) ja palkansaajat (38 %), kun taas ruumiillisen työntekijöistä 27 % ja työttömistä 23 %.

Q1 Miten arvioisit yleistä tietämystäsi taloudellisista asioista verrattuna muihin aikuisiin Suomessa? (% sosiodemografisesti)

Emäs: Kaikki vastaajat (n=26139)

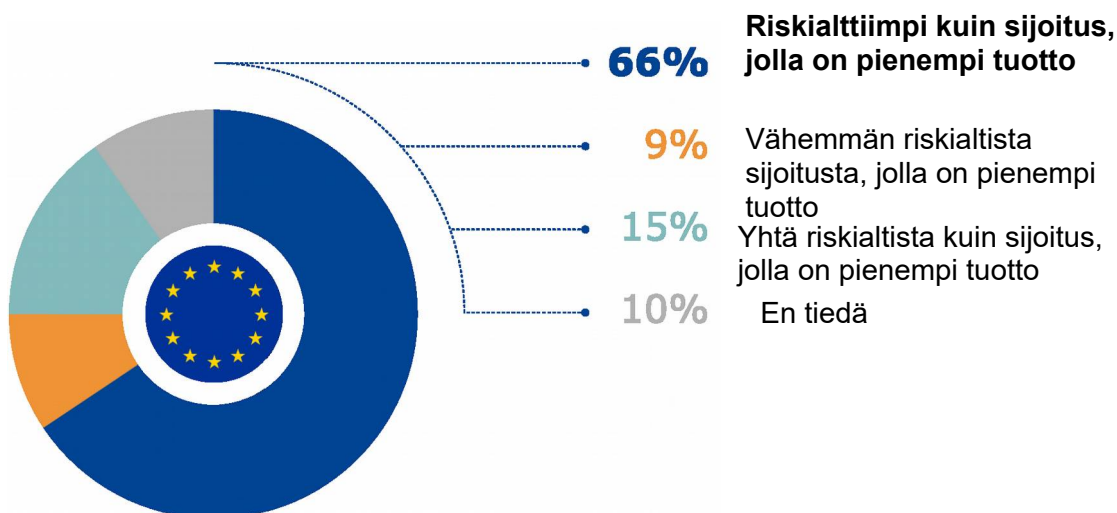
1.2. Taloudellinen tietämys

Esittäessään viisi taloudellista tietämystä koskevaa kysymystä, 66 prosenttia vastaajista ymmärtää, että sijoitus, jolla on suurempi tuotto, on riskialtampi, 65 prosenttia antaa oikean vastauksen kysymykseen siitä, miten inflaatio toimii, 56 prosenttia ymmärtää investointien hajauttamisen arvon ja 45 prosenttia vastaa oikein, kun koronkorosta kysytään; kuitenkin vain 20 % ymmärtää koron ja joukkovelkakirjojen hintojen välisen yhteyden.

Q Vastaukset viiteen taloudelliseen tietämykseen liittyvään kysymykseen (% EU27:stä)

Sen ymmärtäminen, että sijoitus, jolla on korkeampi tuotto, on riskialtista

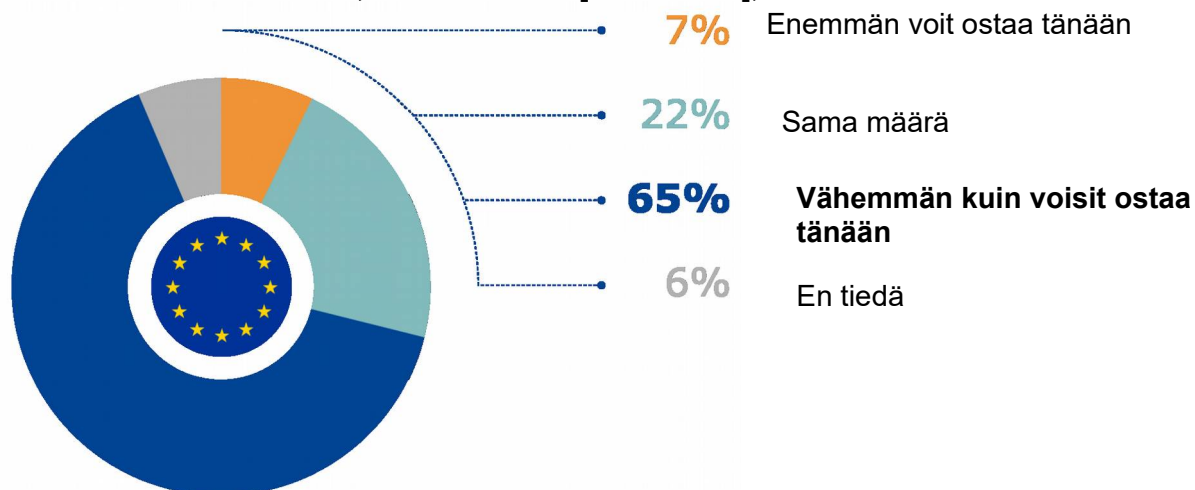
(Q5) Mikä seuraavista on totta? **Sijoitus, jolla on korkeampi tuotto, on todennäköisesti:**

Ymmärrys siitä, miten inflaatio toimii

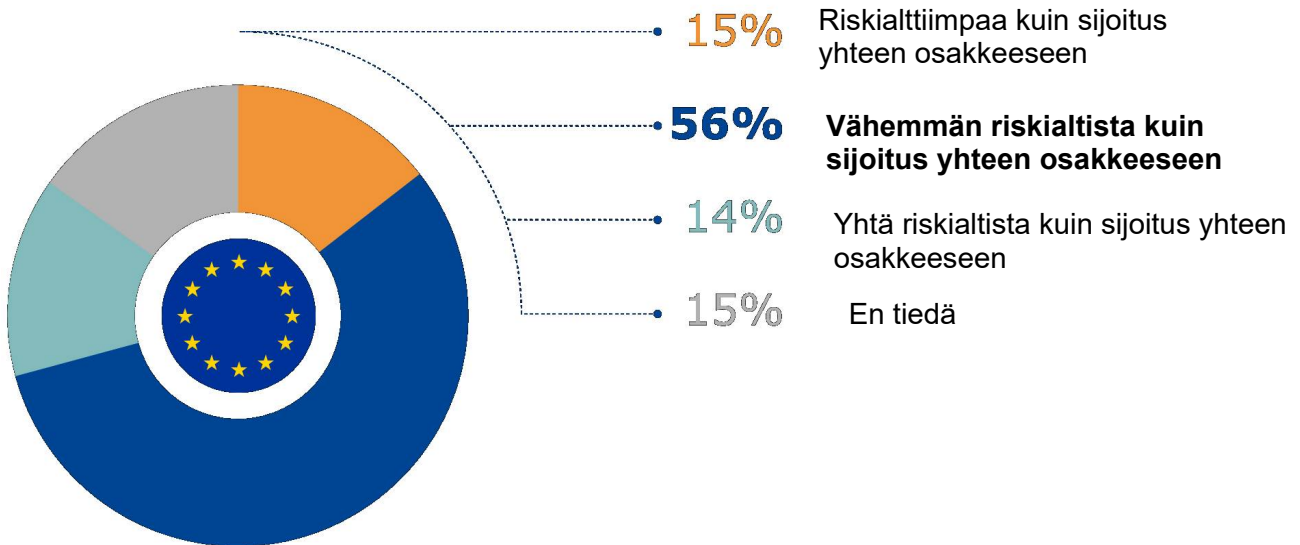
(Q3) Ajattele nyt seuraava tilanne. Sinulle annetaan yhden vuoden aikana [1000 euron] lahja, ja tuona vuonna inflaatio pysyy 2 prosentissa.

Yhden vuoden kuluttua, kun sinulla on [1000 euroa], voit ostaa:

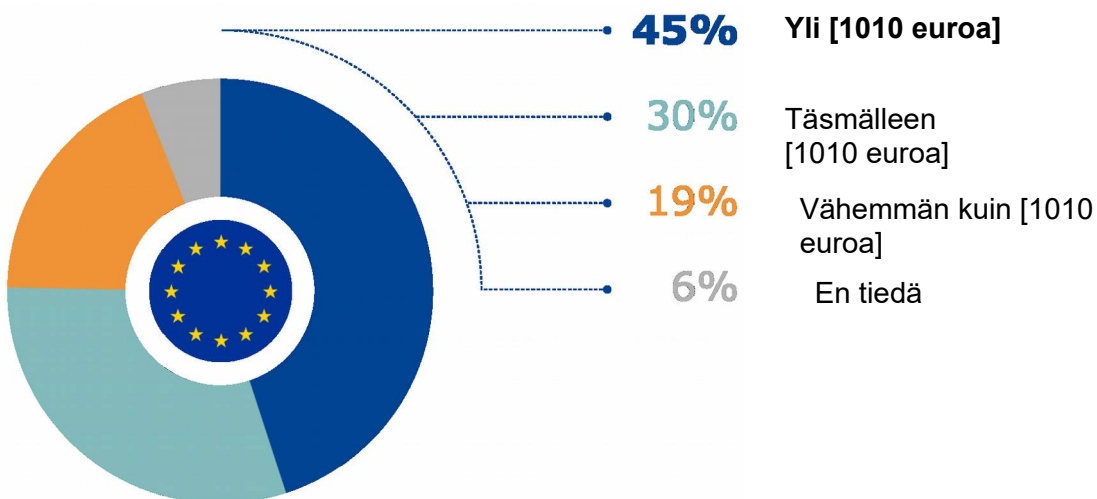
Ymmärrys hajauttamisen arvosta sijoittamisessa

(Q6) Sijoitus monenlaisiin ”yrityksen osakkeisiin” on todennäköisesti seuraava:

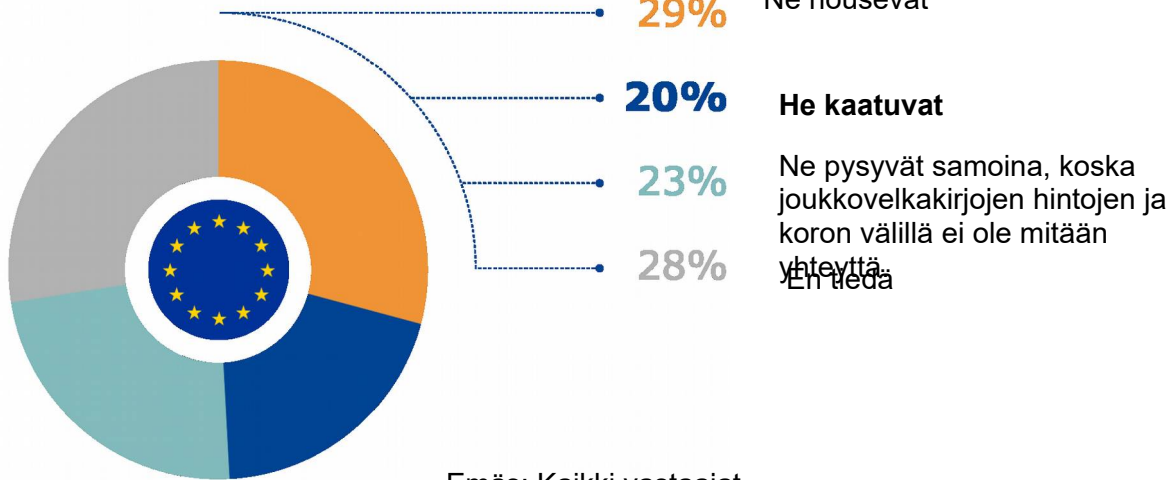
Yksinkertaisen ja koronkoronymmärtäminen

(Q2) Kuvittele, että joku asettaa [100] euron säästötilille, jonka taattu korko on 2 % vuodessa. He eivät suorita lisämaksuja tälle tilille eivätkä nosta rahaa. **Kuinka paljon tilillä olisi viiden vuoden kuluttua, kun korko on maksettu?**

Korkojen ja joukkovelkakirjalainojen hintojen välisen yhteyden ymmärtäminen

(Q4) Jos korot nousevat, mitä tyypillisesti tapahtuu joukkovelkakirjojen hinnoille?

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Taloudellisen tietämyksen pisteet

Taloudellinen tietämys lasketaan viiden taloustietämuskysymyksen (Q2–6) oikeiden vastausten määränä. Se vaihtelee välillä 0–5. Raportointia varten luodaan kolme luokkaa: (1) Korkeat pisteet (neljä tai viisi oikeaa vastausta), (2) Keskitasoiset pisteet (kaksi tai kolme oikeaa vastausta) ja (3) Matala pisteet (ei tai yksi oikea vastaus).

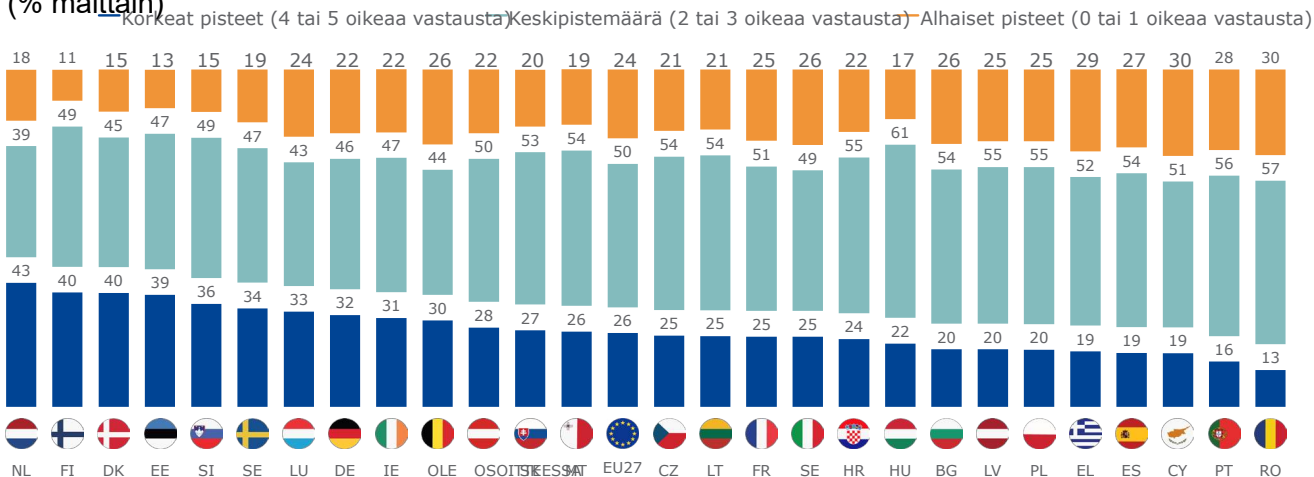
Keskimäärin 26 prosentilla vastaajista koko EU:ssa on korkeat pisteet taloustietämyksestä, 50 prosentilla keskimääräinen pistemäärä ja 24 prosentilla alhainen pistemäärä.

Jäsenvaltiokohtainen analyysi osoittaa, että noin neljä kymmenestä vastaajasta Alankomaissa (43 %), Tanskassa (40 %), Suomessa (40 %) ja Virossa (39 %) vastasi oikein neljään tai viiteen tietokysymykseen. Vaikka Romaniassa vastaajat arvioivat hyvin todennäköisesti yleisen tietämyksensä rahoitusasioista yhtä suuriksi kuin heidän maansa muut aikuiset, he ovat itse asiassa kaikkein epätodennäköisimpiä, että heillä on korkeat pisteet rahoitustietämyksestä (13 %).

Osuus, jossa taloudellinen tietämys on alhainen (yksi tai ei oikeaa vastausta), vaihtelee 11 prosentista Suomessa, 13 prosentista Viroon ja 15 prosenttiin Tanskassa ja Sloveniassa 28 prosenttiin Portugalissa, 29 prosenttiin Kreikassa ja 30 prosenttiin Kyproksessa ja Romaniassa.

F1 Taloudellinen tietämys pisteytys

Oikeiden vastausten määrä viiteen taloudellista tietämystä koskevaan kysymykseen (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)
(% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Seuraavilla sosiodemografisilla ryhmillä on todennäköisemmin korkeat pisteet taloustietämykseen liittyvissä kysymyksissä (neljä tai viisi oikeaa vastausta):

- miehet (34 % verrattuna 19 %:iin naisista)
- yli 39-vuotiaat vastaajat (27 prosenttia 40–54-vuotiaista ja 29 prosenttia 55-vuotiaista, kun taas 25–39-vuotiaista 22 prosenttia ja 18–24-vuotiaista 18 prosenttia)
- korkea koulutustaso (36 %) ja keskitason (23 %) vastaajat verrattuna matalan koulutustason vastaajiin (17 %)
- työntekijät (29 %) ja itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat vastaajat (27 %), joita seuraavat muut kuin työssä olevat vastaajat (25 %) verrattuna ruumiillisen työn tekijöihin (17 %).

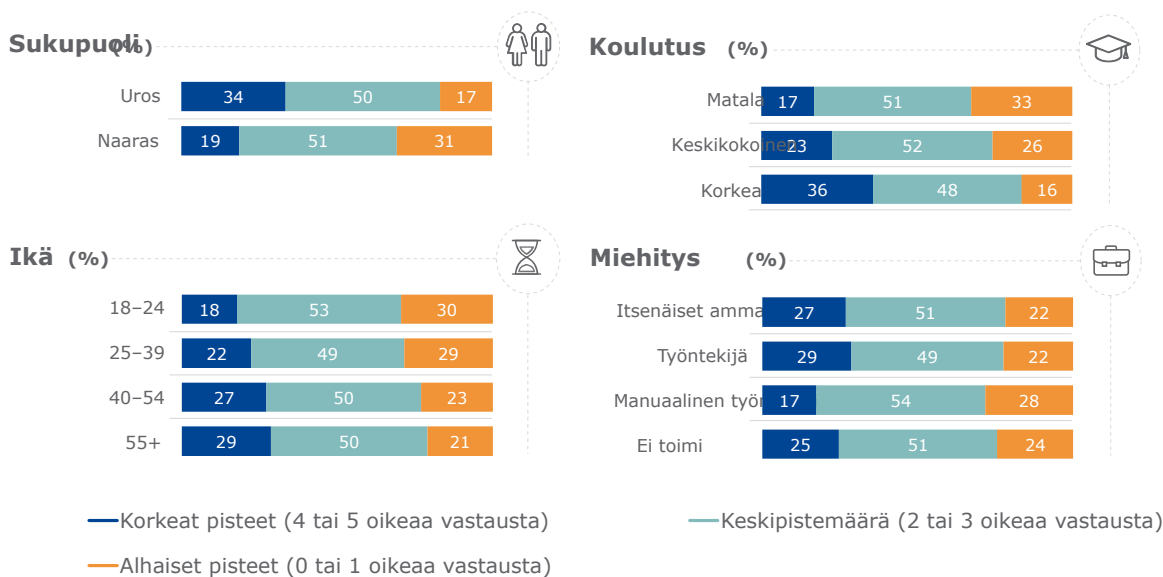
Sitä vastoin seuraavilla sosiodemografisilla ryhmillä on todennäköisemmin alhainen pistemäärä taloustietämykseen liittyvissä kysymyksissä (ei tai yksi oikea vastaus):

- naiset (31 % verrattuna 17 %:iin miehistä)
- alle 40-vuotiaat vastaajat (30 prosenttia 18–24-vuotiaista ja 29 prosenttia 25–39-vuotiaista verrattuna 23 prosenttiin 40–54-vuotiaista ja 21 prosenttiin 55-vuotiaista)
- vastaajat, joiden koulutustaso on alhainen (33 %), ja sitä seuraavat vastaajat, joiden koulutustaso on keskitaso (26 %), kun vastaava luku on 16 %, joilla on korkea koulutustaso.
- ruumiillisen työn tekijät (28 prosenttia, kun vastaajista 24 prosenttia ja itsenäisistä ja palkansaajista 22 prosenttia).

F1 Taloudellinen tietämys pisteytys

Oikeiden vastausten määrä viiteen taloudellista tietämystä koskevaan kysymykseen (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

(% sosiodemografisesti)

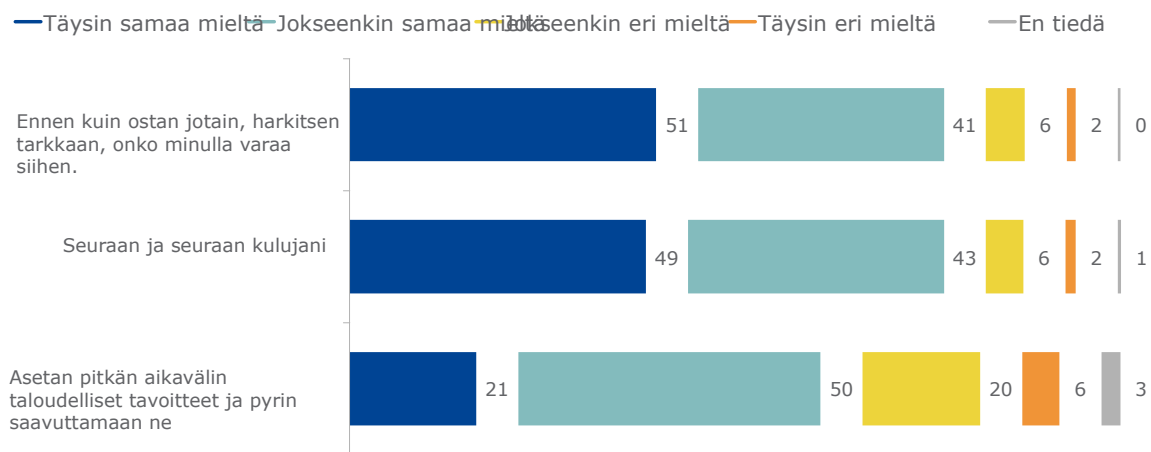
Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

1.3. Taloudellinen käyttäytyminen

Noin yhdeksän kymmenestä vastaajasta eri puolilla EU:ta on samaa mieltä siitä, että ennen kuin he ostavat jotain, he harkitsevat, onko heillä varaa siihen (51 prosenttia ”täysin samaa mieltä” ja 41 prosenttia ”jotain samaa mieltä” tämän lausunnon kanssa). Vastaava osuus vastaajista on samaa mieltä siitä, että he seuraavat kulujaan (49 % ”täysin samaa mieltä” ja 43 % ”jotain samaa mieltä”).

Pienempi osuus vastaajista eri puolilla EU:ta on samaa mieltä siitä, että he asettavat pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita ja pyrkivät saavuttamaan ne (71 prosenttia verrattuna 92 prosenttiin edellä mainituissa lausunnoissa). Lisäksi alle puolet vastaajista oli ”täysin samaa mieltä” (21 %). Noin neljännes vastaajista on eri mieltä siitä, että he asettavat pitkän aikavälin taloudellisia tavoitteita ja pyrkivät saavuttamaan ne (20 % ”jotain eri mieltä” ja 6 % ”täysin eri mieltä”).

Q7 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä? (% EU27)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

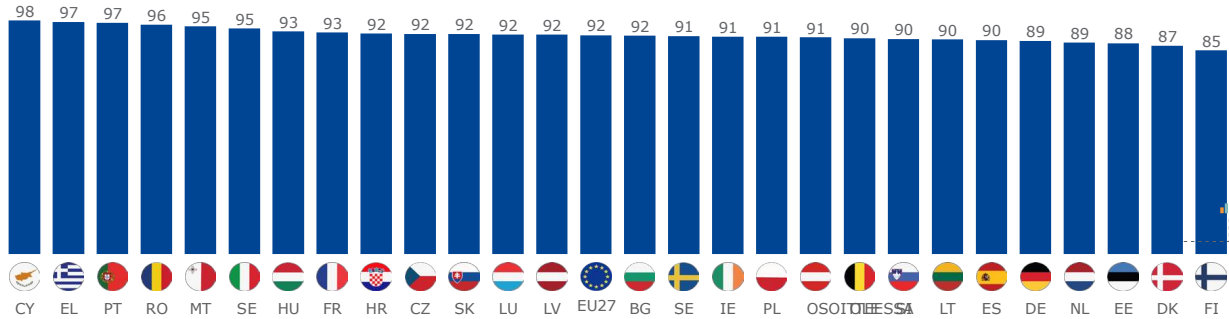
Jäsenvaltiokohtainen analyysi sopimuksen kokonaistasosta (täysin samaa mieltä olevien ja jonkin verran samaa mieltä olevien) osoittaa, että 85–98 prosenttia vastaajista kaikissa jäsenvaltioissa on samaa mieltä siitä, että ennen kuin he ostavat jotakin, he harkitsevat huolellisesti, onko heillä varaa siihen. Vastaavasti 84–95 prosenttia vastaajista kaikissa jäsenvaltioissa (lukuun ottamatta Suomea – ks. jäljempänä) on samaa mieltä siitä, että he seuraavat kulujaan ja seuraavat niitä.

Lausumassa ”Asetan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja pyrin saavuttamaan ne”, eri jäsenvaltioissa vallitsee vaihtelevampi yhteisymmärrysaste, joka vaihtelee Latvian 59 prosentista Romanian 86 prosenttiin. Yli puolessa maista luku on edelleen yli 70 prosentin rajan.

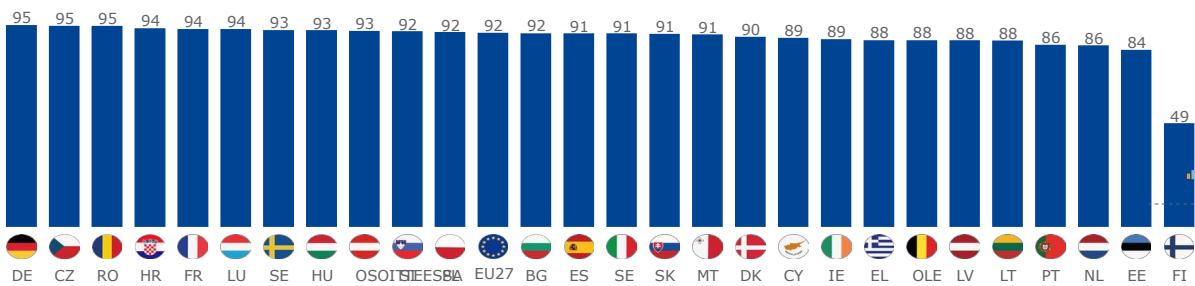
Huom. Suomessa 49 prosenttia vastaajista on samaa mieltä siitä, että ”he seuraavat ja seuraavat kulujaan” (toisissa maissa 84–95 prosenttia). Käännöksen jälkitarkastuksessa havaittiin, että vaikka Suomessa käytetty käännös on oikea, englanninkielisen version semanttinen alue on suurempi kuin suomenkielinen. Tämän vuoksi vastaajat saattoivat ymmärtää tämän lausunnon tarkoittavan ”kulukirjanpitoa”.

Q7 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?
(% Yhteensä "Sopimus" maittain)

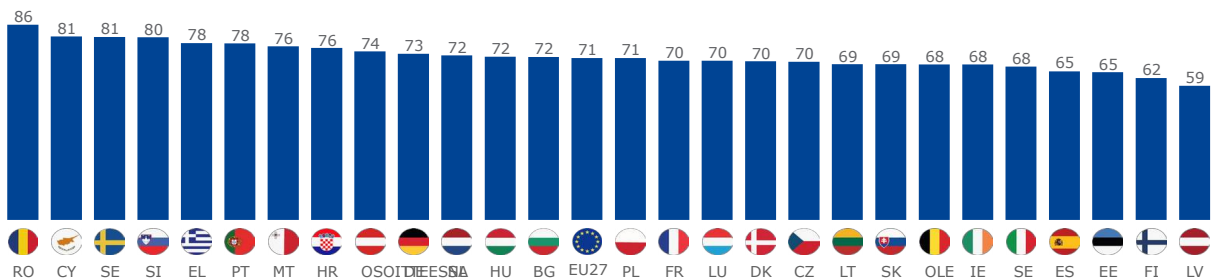
Ennen kuin ostan jotain, harkitsen tarkkaan, onko minulla varaa siihen.

Seuraan ja seuraan kulujani

Asetan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja pyrin saavuttamaan ne

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Taloudellisen käyttäytymisen pisteet

Taloudellisen käyttäytymisen pisteet lasketaan laskemalla tuotteiden valintaan, kulujen seurantaan ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien ”taloudellisten” toimintatapojen lukumäärä.

Vastaajat saavat jokaisesta kolmesta lausunnosta yhden pistemäärän, jos he ovat ”erittäin samaa mieltä” tai ”jotain samaa mieltä”; vastaajat, jotka ovat eri mieltä tai sanovat, että he eivät tiedä, saavat 0 pistettä. Taloudellisen käyttäytymisen pisteet lasketaan kunkin kolmen yksittäisen erän pistemäärien summana. Se vaihtelee välillä 0 ja 3. Raportointia varten luodaan kolme luokkaa: (1) Korkeat pisteet (sama kuin kaikki lausunnot), 2) Keskitasoinen pistemäärä (sama kuin kaksi väittämää) ja 3) Matala pistemäärä (enintään yksi lausunto).

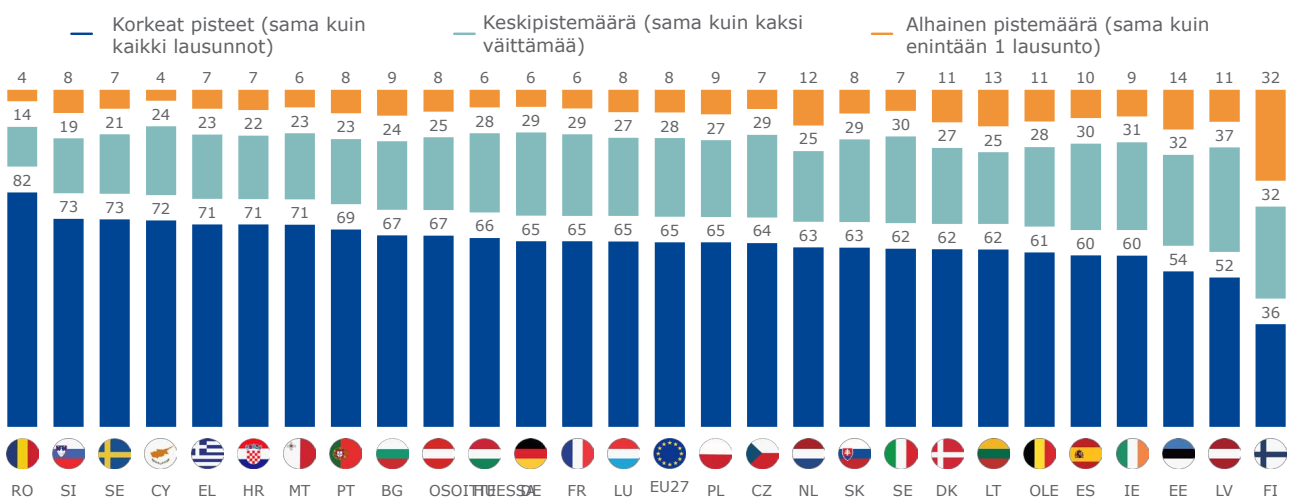
Keskimäärin 65 prosentilla vastaajista koko EU:ssa on korkeat pisteet rahoituskäyttäytymisestä, 28 prosentilla keskimääräinen pistemäärä ja 8 prosentilla alhainen pistemäärä.

Osuus, jolla on korkeat pisteet rahoituskäyttäytymisestä, on 60 prosenttia tai enemmän kaikissa jäsenvaltioissa lukuun ottamatta Suomea (ks. jäljempänä), Latviaa (52 prosenttia) ja Viroa (54 prosenttia). Romaniassa 82 prosentilla vastaajista on korkeat pisteet.

Osuus, jonka rahoituskäyttäytymistä koskeva pistemäärä on alhainen, on useimmissa jäsenvaltioissa edelleen alle 10 prosenttia. Alankomaissa (12 %), Liettuassa (13 %) ja Virossa (14 %). Suomi erottuu joukosta 32 prosentilla vastaajista, joiden talouskäyttäytyminen on heikkoa. Suomessa on eniten vastaajia, jotka luokitellaan ”ei-taloudellisesti ymmärtäviksi”. Kuten edellä todettiin, vain 49 prosenttia vastaajista on samaa mieltä siitä, että he ”seuraavat ja seuraavat kulujaan” (toisissa maissa 84–95 prosenttia). Senkin jälkeen, kun tämä käyttäytyminen on poistettu yhdistetystä pistemäärästä, Suomi on edelleen maan ranking-listan alapäässä, sillä maa on myös huonompi kuin muut pisteet.

F2 Taloudellisen käyttäytymisen pisteet

Tuotteiden valintaan, kulujen seurantaan ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen pyrkimiseen liittyvien ”taloudellisten” käyttäytymismallien lukumäärä (Q7)
(% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

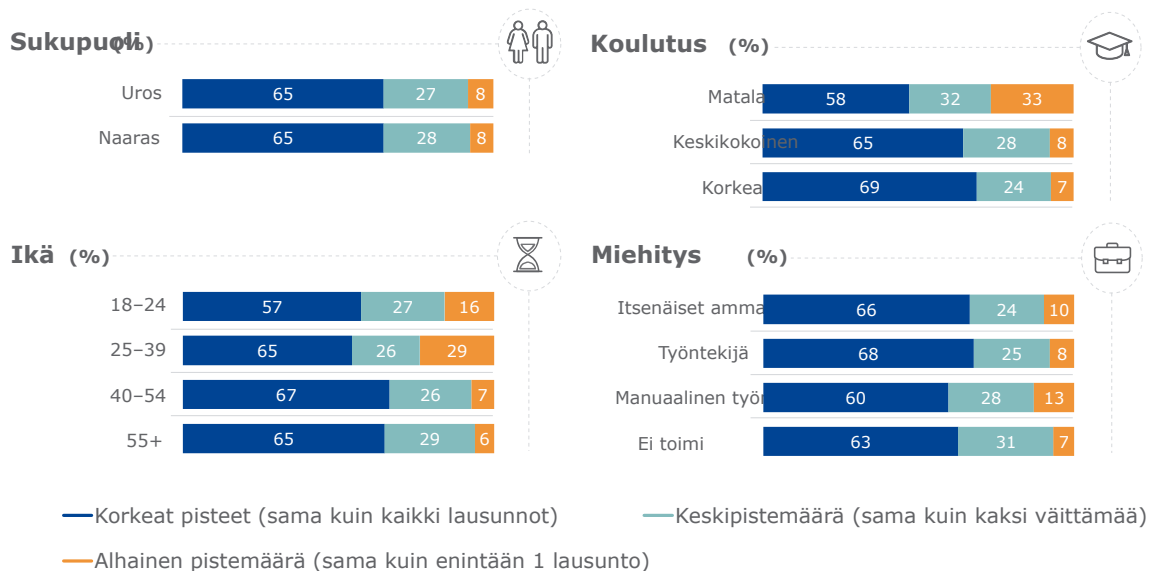
Osuus, jolla on korkeat pisteet rahoituskäyttäytymisestä, on suurempi seuraavista sosioekonomisista väestöryhmistä:

- vähintään 25-vuotiaat vastaajat (65 % 25–39-vuotiaista tai yli 55-vuotiaista ja 67 % 40–54-vuotiaista verrattuna 57 %:iin 18–24-vuotiaista)
- korkeasti koulutetut vastaajat (69 %) ja keskitason koulutustaso (65 %), kun taas heikosti koulutettujen osuus oli 58 %.
- itsenäisinä ammatinharjoittajina toimivat vastaajat (66 %) ja palkansaajat (68 %), kun taas ruumiillisen työntekijöistä 60 % ja työttömistä 63 %.

Rahoituskäyttäytymisestä saadut alhaiset pisteet olivat vähintään 10 prosenttia 18–24-vuotiaista vastaajista (16 prosenttia), ruumiillisen työntekijöistä (13 prosenttia), itsenäisistä ammatinharjoittajista (10 prosenttia) ja vastaajista, joiden koulutustaso oli alhainen (10 prosenttia).

F2 Taloudellisen käyttäytymisen pisteet

Tuotteiden valintaan, kulujen seurantaan ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen pyrkimiseen liittyvien ”taloudellisten” käyttäytymismallien lukumäärä (Q7)
(% sosiodemografisesti)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

1.4. Yleisen talouslukutaidon pisteet

Yleisessä talouslukutaitavuudessa tarkastellaan kahta näkökohtaa:

- taloudellisen tietämyksen pistemäärä (vaihteluväli 0–5)
- taloudellisen käyttäytymisen pisteet (vaihteluväli 0–3).

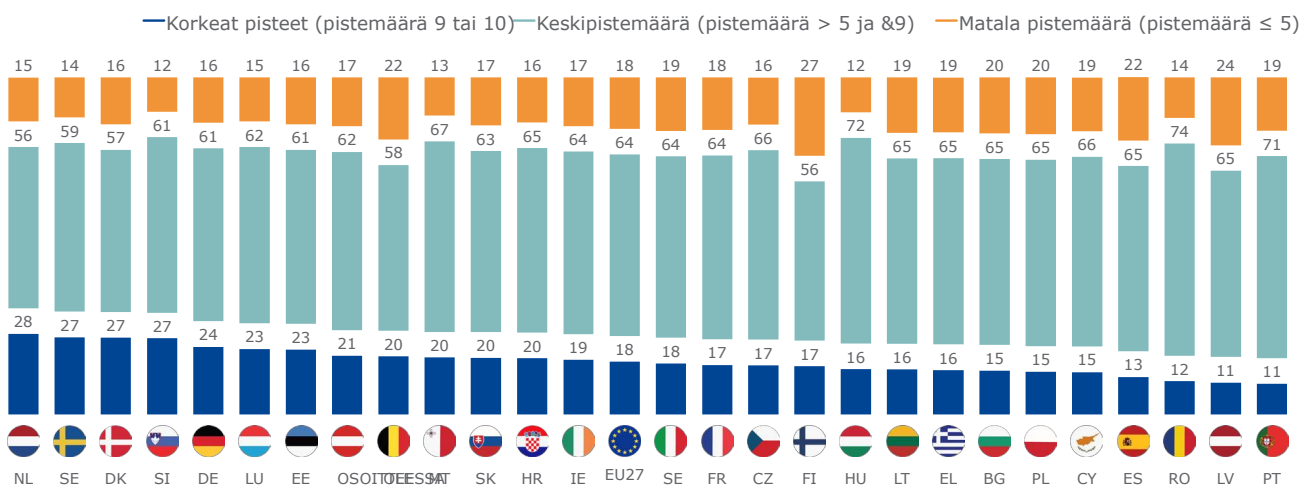
Taloudellinen tietämys ja rahoituskäyttäytyminen saavat yhtä suuren painoarvon talouslukutaidon kokonaispistemäärässä. Jotta tämä sama painotus saavutettaisiin, taloudellisen käyttäytymisen pisteet skaalattiin uudelleen siten, että niiden arvo on enintään viisi. Taloudellisen lukutaidon kokonaispistemäärä saadaan kahden (uudelleenskaalatun) pistemäärän summana, joka vaihtelee välillä 0–10. Raportointia varten luodaan kolme luokkaa: (1) Korkeat pisteet (pistemäärä 9 tai 10), (2) Keskitason pisteet (pistemäärä > 5 ja < 9) ja 3) Matala pistemäärä (pistemäärä ≤ 5).

Keskimäärin 18 prosentilla vastaajista koko EU:ssa on korkeat pisteet koko talouslukutaidon osalta, 64 prosentilla keskimääräinen pistemäärä ja 18 prosentilla alhainen pistemäärä.

Kansallisella tasolla rahoituslukutaitoa koskevat korkeat pisteet vaihtelevat Portugalissa ja Latviassa 11 prosentista Tanskan, Slovenian ja Ruotsin 27 prosenttiin ja Alankomaissa 28 prosenttiin. Kaikissa jäsenvaltioissa yli 10 prosentilla vastaajista oli alhainen yleinen talouslukutaito. Suurimmat osuudet olivat Suomessa (27 prosenttia), Latviassa (24 prosenttia), Belgiassa (22 prosenttia) ja Espanjassa (22 prosenttia).

F3 Taloudellisen lukutaidon kokonaispisteet

Taloudellisen tietämyksen ja taloudellisen käyttäytymisen pisteiden summa (jokainen painoarvo on sama)
pisteet) (% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Kun tarkastellaan sosiodemografisen tason tuloksia ja muiden tässä jaksossa raportoitujen havaintojen mukaisesti, talouslukutaitoa koskevien korkeiden pisteiden osuus on suurempi seuraavista:

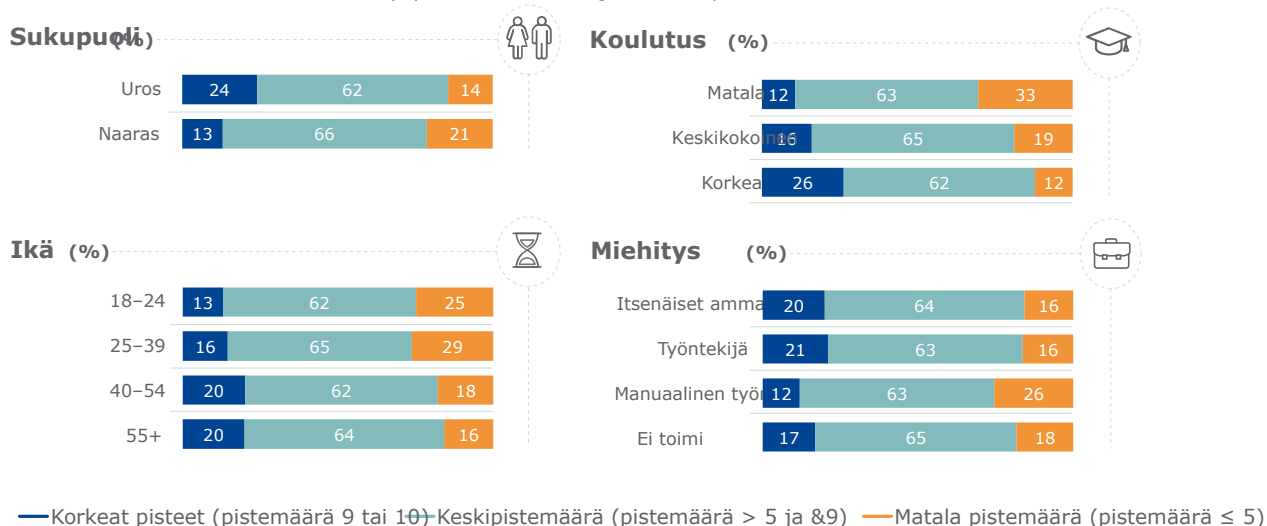
- miehet (24 % verrattuna 13 %:iin naisista)
- yli 39-vuotiaat vastaajat (20 prosenttia, kun 18–24-vuotiaista 13 prosenttia ja 25–39-vuotiaista 16 prosenttia)
- korkean koulutustason omaavat vastaajat (26 prosenttia, keskitason 16 prosenttia ja matalan koulutustason 12 prosenttia)
- palkansaajia (21 %) ja itsenäisiä ammatinharjoittajia (20 %), seuraavina muita kuin työssäkäyviä vastaajia (27 %) verrattuna ruumiillisen työn tekijöihin (12 %).

Sitä vastoin sosiodemografisia ryhmiä, joiden yleinen talouslukutaito on alhainen, ovat seuraavat:

- naiset (21 % verrattuna 14 %:iin miehistä)
- 18–24-vuotiaat vastaajat (25 % 18–24-vuotiaista verrattuna 20 %:iin 25–39-vuotiaista, 18 % 40–54-vuotiaista ja 16 % 55-vuotiaista)
- vastaajat, joiden koulutustaso on alhainen (29 %), ja sitä seuraavat vastaajat, joiden koulutustaso on keskitaso (19 %) verrattuna 12 %:iin, joilla on korkea koulutustaso.
- ruumiillisen työn tekijät (26 prosenttia, kun vastaava osuus oli 18 prosenttia vastaajista ja 16 prosenttia itsenäisistä työntekijöistä ja palkansaajista).

F3 Taloudellisen lukutaidon kokonaispisteet

Taloudellisen tietämyksen ja taloudellisen käyttäytymisen pisteiden summa (kunkin pistemäärän painoarvo on sama) (% sosiodemografisesti)

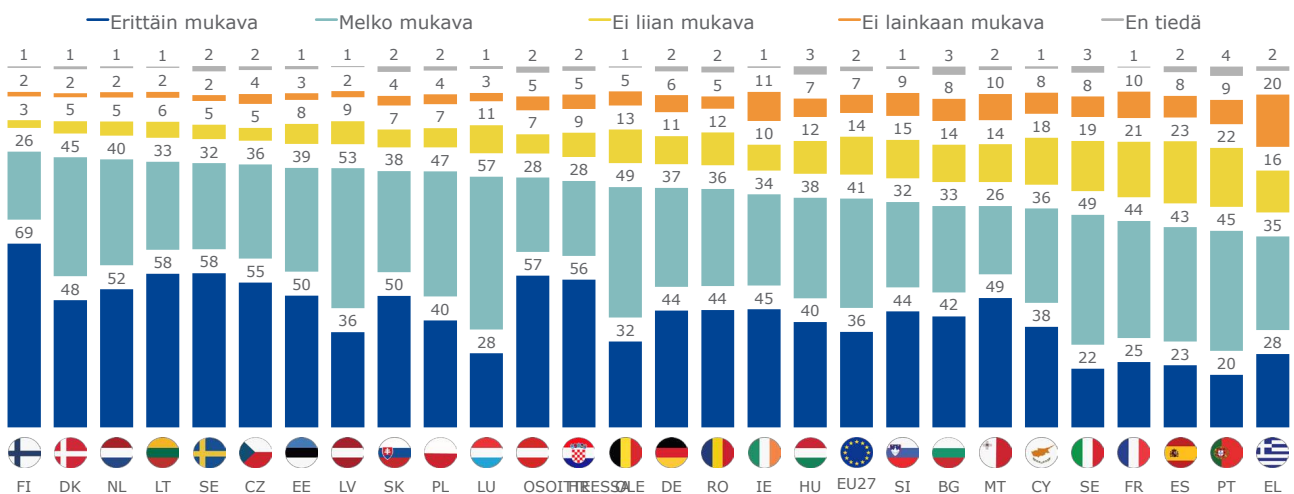
Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Jakso 2. Digitaalinen talouslukutaito

Valtaosa vastaajista eri puolilla EU:ta (77 prosenttia) ilmoitti olevansa tyytyväisiä digitaalisten rahoituspalvelujen, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksujen, käyttöön. 36 % vastasi ”erittäin mukavasti” ja 41 % ”jotain mukavaa”. Sitä vastoin 14 prosenttia vastaajista vastaa, että he tuntevat olonsa ”epämukavaksi” käyttämällä digitaalisia rahoituspalveluja, ja 7 prosenttia vastaa, että he tuntevat olonsa epämukavaksi.

Kaikissa jäsenvaltioissa yli 60 prosenttia vastaajista ilmoitti käyttävänsä digitaalisia rahoituspalveluja, kuten verkkopankkipalveluja tai mobiilimaksuja (Kreikan 63 prosentista 95 prosenttiin Suomessa). Niiden ”hyvin mukavaksi” antamien vastausten osuus vaihtelee Portugalin 20 prosentista Suomen 69 prosenttiin.

Q11 Kuinka mukava käyttää digitaalisia rahoituspalveluja, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksuja? (% maittain)

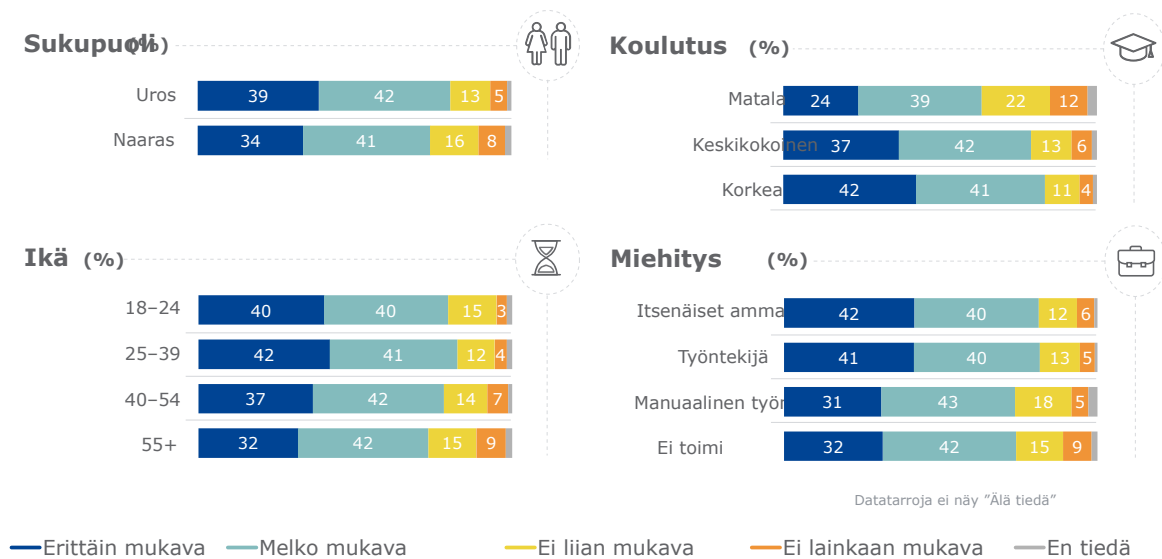

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Seuraavat sosiodemografiset ryhmät ilmoittavat todennäköisemmin ”hyvin” tunteen ”jotain” mukavaksi käyttäen digitaalisia rahoituspalveluja:

- miehet (81 % verrattuna 74 %:iin naisista)²
- alle 55-vuotiaat vastaajat (80 prosenttia 18–24-vuotiaista, 83 prosenttia 25–39-vuotiaista ja 78 prosenttia 40–54-vuotiaista verrattuna 73 prosenttiin 55-vuotiaista)
- keskitason (79 %) tai korkean koulutustason (83 %), kun taas heikosti koulutettujen osuus on 63 %
- itsenäisinä ammatinharjoittajina toimineet vastaajat (83 %) ja palkansaajat (81 %) verrattuna 74 prosenttiin ruumiillisen työntekijöistä ja työttömistä.

Q11 Kuinka mukava käyttää digitaalisia rahoituspalveluja, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksuja? (% sosiodemografisesti)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

2 Pyörityksen vuoksi kaavioissa esitetyt prosenttiosuudet eivät aina täsmää tekstissä mainittuihin kokonaismääriin.

3jakso. Rahoituksen häiriönsietokyky ja osallisuus

Tässä kertomuksen osassa tarkastellaan kolmea osa-aluetta, jotka liittyvät taloudelliseen osallisuuteen kaikkialla EU:ssa:

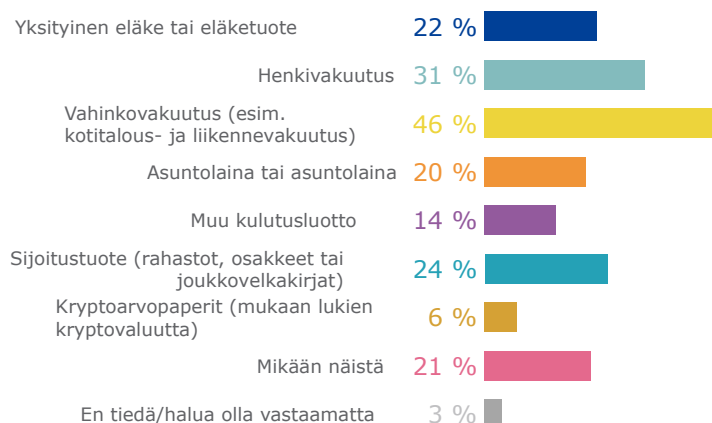
- Eri rahoitustuotteiden, kuten henkivakuutusten, yksityisten eläke- tai eläketuotteiden ja sijoitustuotteiden omistus (kohta 3.1)
- Kuinka kauan EU:n kansalaiset voisivat edelleen kattaa elinkulunsa lainaamatta rahaa tai muuttoa, jos he menettäisivät pääasiallisen tulolähteesä (kohta 3.2)
- Luottamus heidän eläkesuunnitelmiinsa ja eläkkeellä olonsa mukavaksi (kohta 3.3).

3.1. Rahoitustuotteiden omistajuus

Vastaajilta kysyttiin, mitä rahoitustuotteita heillä on (tai joita heillä on ollut viimeisten kahden vuoden aikana) ja heille esitettiin luettelo seitsemästä rahoitustuotteesta, joista he voivat valita useita eriä.

EU:ssa 46 prosenttia vastaajista vastasi, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) muuta kuin henkivakuutusta, kuten kotitalous- tai liikennevakuutus. 31 % ilmoitti, että hänellä on (tai viimeisen kahden vuoden aikana) henkivakuutus. Noin neljännes vastaajista (24 %) vastasi samaan sijoitustuotteesta (rahastoista, osakkeista tai joukkovelkakirjalainoista) ja 22 % yksityisestä eläke- tai eläketuotteesta. Joka viides vastaajista vastasi, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) asunto- tai asuntolaina ja 14 prosenttia vastaa kulutuslainaan. Lopuksi 6 % vastaa, että heillä on kryptovaluuttoja (tai että heillä on ollut niitä viimeisten kahden vuoden aikana).

Q9 Mitä seuraavista rahoitustuotteista sinulla on tai on ollut viimeisten kahden vuoden aikana? [USEITA VASTAUKSIA SALLITTU] (% EU27)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Henkivakuutusten osuus (tai kahden viime vuoden aikana ollut) vaihtelee Kreikan 16 prosentista Puolan 58 prosenttiin. Kreikassa ja Kroatiassa 30 prosenttia vastaajista ja Tanskassa 67 prosenttia ilmoitti, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) vahinkovakuutus (esim. kotitalous- ja liikennevakuutus). Kyselyssä luetelluista rahoitustuotteista vahinkovakuutukset ovat useimmiten vastaajien omistamia useimmissa jäsenvaltioissa.

Luxemburgissa ja Alankomaissa 42 prosenttia vastaajista ilmoitti saaneensa (tai kahden viime vuoden aikana) asunto- tai asuntolainan. Bulgariassa, Latviassa ja Kroatiassa osuus on noin 10 prosenttia. Muita kulutusluottoja valitaan useimmin Bulgariassa (31 %), seuraavaksi eniten Suomessa (28 %), kun taas vain yhdellä 20 vastaajasta on (tai viimeisten kahden vuoden aikana ollut) kulutusluotto Maltalla (5 %) ja Alankomaissa (6 %).

Noin joka toinen Tanskassa (52 %) vastaajista ilmoitti saaneensa (tai kahden viime vuoden aikana) yksityisen eläke- tai eläketuotteen. Luxemburgissa, Irlannissa ja Tšekissä noin neljä kymmenestä vastaajasta mainitsi yksityisen eläkejärjestelmän, mutta osuus laski 8 prosenttiin Kroatiassa ja Kreikassa. Osuus, jolla oli (tai jolla oli ollut) sijoitustuote (rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjat), vaihtelee Bulgarian ja Latvian alhaisesta 9 prosentista Ruotsin 46 prosenttiin.

Omien kryptovaluuttojen (tai ovat omistaneet ne kahden viime vuoden aikana) osuus vaihtelee Ranskassa, Italiassa ja Espanjassa 4 prosentista Slovenian 17 prosenttiin.

EU:n tasolla 21 prosenttia vastaajista vastasi, että kyselyssä luetelluista seitsemästä rahoitustuotteesta ei ollut (tai ollut ollut kahden viime vuoden aikana) mitään. Kansallisella tasolla tämä luku on korkein Kreikassa (32 %), Italiassa (30 %) ja Kyproksessa (29 %) ja alhaisimmillaan Tanskassa (9 %), Luxemburgissa (11 %) ja Alankomaissa (13 %).

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Q9 Mitä seuraavista rahoitustuotteista sinulla on tai on ollut viimeisten kahden vuoden aikana?
[Useita ANSWERS ALLOWED] (% maittain)

	Yksityinen eläke tai eläketuote	Henkivakuutus	Vahinkovakuutus (esim. kotitalous- ja liikennevakuutus)	Asuntolain a tai asuntolaina	Muu kulutusluotto	Sijoitustuote (rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjat)	Kryptoarvopaperit (mukaan lukien kryptovaluutta)	Mikään näistä	En tiedä/halua olla vastaamatta
EU27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
OLE	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
SE	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
OSOI TTEE SSA	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Emäs: Kaikki vastaajat (n=26 139)

Sosiodemografiset näkökohdat

Miehet ilmoittavat naisia todennäköisemmin, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) sijoitustuote (30 % vs 18 %), yksityinen eläke- tai eläketuote (25 % vs 19 %) tai henkivakuutus (34 % vs. 29 %). Miehet ovat myös todennäköisemmin omistaneet (tai viimeisen kahden vuoden aikana omistaneet) kryptovaluuttoja (10 % vs. 3 % naisista).

Odotetusti nuorin ikäryhmä omistaa (tai on kahden viime vuoden aikana omistanut) suurimman osan kyselyssä luetelluista rahoitustuotteista tai -palveluista, poikkeuksena on kryptovaluutat. Kaiken kaikkiaan 40–54-vuotiaat mainitsevat todennäköisimmin erilaiset rahoitustuotteet ja -palvelut. Esimerkiksi 29 prosenttia 40–54-vuotiaista ilmoitti, että heillä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) asuntolaina, kun taas 25–39-vuotiaista vastaava luku on 25 prosenttia, 55 vuotta täyttäneistä 14 prosenttia ja 18–24-vuotiaista 10 prosenttia.

(Aiemmin) eri rahoitustuotteiden tai -palvelujen omistajuus on myös korkeampi korkeasti koulutettujen vastaajien keskuudessa. Esimerkiksi 61 prosentilla vastaajista, joilla on korkea koulutustaso, on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana) henkivakuutus, kun matalan koulutustason osuus on 20 prosenttia. Vastaavasti 34 prosentilla vastaajista, joilla on korkea koulutustaso, on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana ollut) sijoitustuote, kuten rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjalainat, verrattuna 16 prosenttiin niistä, joilla on alhainen koulutustaso.

Työelämän ulkopuolella olevat vastaajat ja ruumiilliset työntekijät omistavat (tai ovat kahden viime vuoden aikana omistaneet) suurimman osan kyselyssä luetelluista rahoitustuotteista tai -palveluista kuin itsenäisinä ammatinharjoittajina toimineet vastaajat ja työntekijät. Esimerkiksi 20 prosentilla ei-työllisistä vastaajista ja 22 prosentilla ruumiillisen työntekijöistä on (tai viimeksi kuluneiden kahden vuoden aikana ollut) sijoitustuote, kuten rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjalainat, kun taas 28 prosenttia työntekijöistä ja 29 prosenttia itsenäisinä ammatinharjoittajina toimineista vastaajista.

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Q9 Mitä seuraavista rahoitustuotteista sinulla on tai on ollut viimeisten kahden vuoden aikana?
[Useita ANSWERS ALLOWED] (% sosiodemografia)

	Yksityinen eläke tai eläketuote	Henkivakuutus	Vahinkovakuutus (esim. kotitalous- ja liikennevakuutus)	Asuntolaina tai asuntolaina	Muu kulutusluotto	Sijoitustuote (rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjat)	Kryptoarvopaperit (mukaan lukien kryptovaluutat)	Mikään näistä	En tiedä/halua olla vastaamatta
EU27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
Sukupuoli									
Uros	25	34	47	22	14	30	10	17	3
Naaras	19	29	45	18	14	18	3	24	4
Ikä									
18–24	7	24	29	10	10	20	9	31	7
25–39	20	34	42	25	15	25	14	19	3
40–54	26	36	49	29	16	24	7	18	3
55+	24	29	50	14	13	25	2	21	3
Koulutus									
Matala	17	20	34	15	11	16	3	30	5
Keskikokoinen	20	31	47	18	15	20	6	21	3
Korkea	28	38	53	27	15	34	9	14	3
Miehitys									
Itsenäiset ammatinharjoittajat	27	39	48	24	15	29	13	13	3
Työntekijä	28	39	52	30	17	28	9	13	2
Manuaalinen työntekijä	18	24	41	22	17	22	7	22	4
Ei toimi	17	25	42	11	12	20	3	28	4

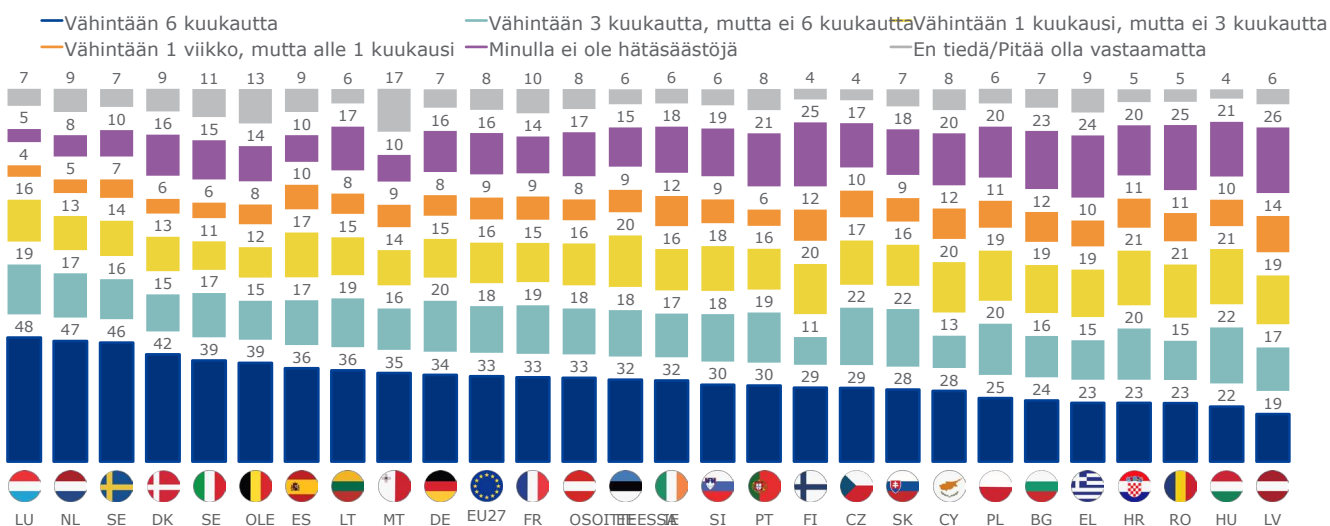
Emäs: Kaikki vastaajat (n=26 139)

3.2. Päätöksien täyttäminen

Kun kysyttiin, kuinka kauan he voisivat edelleen kattaa elinkulunsa lainaamatta rahaa tai muuta asuntoa, jos he menettäisivät pääasiallisen tulolähteensä, kolmannes vastaajista (33 %) vastaa vähintään kuuteen kuukauteen, minkä jälkeen 18 prosenttia ilmoitti, että tämä olisi vähintään kolme kuukautta (mutta ei kuusi kuukautta). Hieman alle joka kuudes vastaajista (16 %) pystyisi kattamaan elinkustannukset vähintään kuukauden ajan (mutta ei kolme kuukautta) ja 9 prosenttia vähintään yhden viikon ajan (mutta alle kuukauden). 16 prosenttia vastaajista vastasi, että heillä ei ole hätäsäästöjä.

Maakohtaisesta analyysistä käy ilmi, että lähes puolet vastaajista Ruotsissa (46 %), Alankomaissa (47 %) ja Luxemburgissa (48 %) vastasi, että jos he menettäisivät pääasiallisen tulolähteensä, he voisivat kattaa vähintään kuusi kuukautta elinkustannuksistaan lainaamatta rahaa tai muuttamatta asuntoa. Kaavion oikeassa reunassa olevissa maissa puolet vastaajista antaa saman vastauksen: Latviassa 19 prosenttia, Unkarissa 22 prosenttia, Romaniassa, Kroatiassa ja Kreikassa 23 prosenttia. Viimeksi mainituissa maissa vähintään joka viides vastaajista vastasi, että heillä ei ole hätäsäästöjä, esimerkiksi Latviassa 26 prosenttia, Romaniassa 25 prosenttia ja Kreikassa 24 prosenttia. Tämä luku on kuitenkin korkea myös Suomessa (25 %).

Q8 Jos menetit pääasiallisen tulolähteen tänään, kuinka kauan voisit jatkaa elinkustannusten kattamista lainaamatta rahaa tai muuttoa? (% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

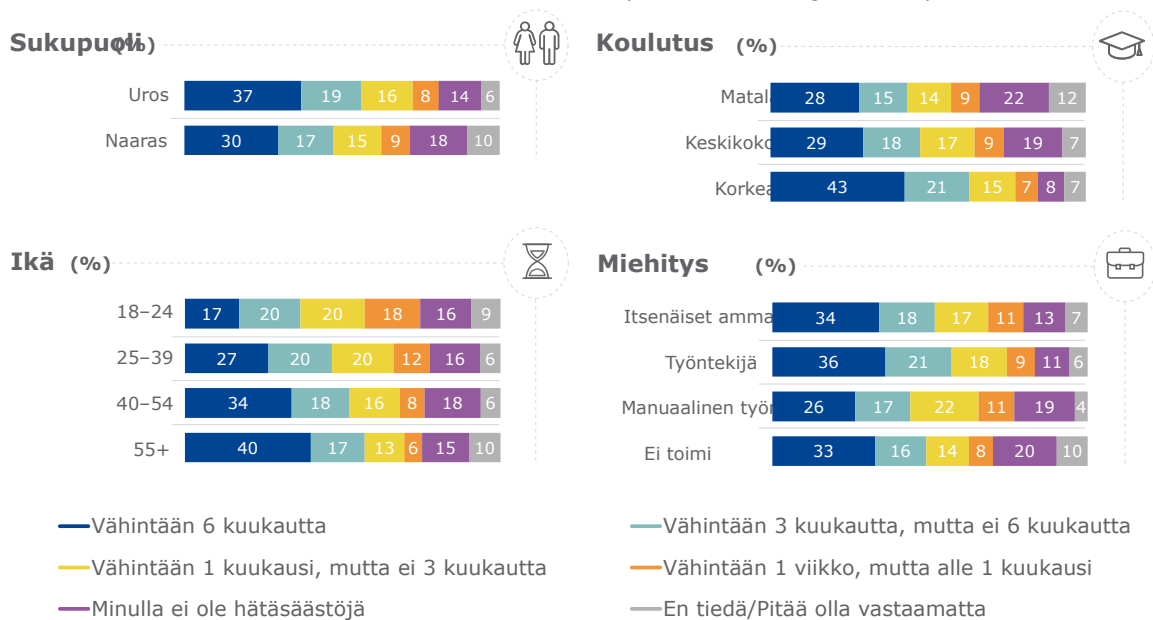
Seuraavat sosiodemografiset ryhmät vastaavat todennäköisemmin siihen, että jos he menettävät pääasiallisen tulolähteensä, he voisivat kattaa vähintään kuusi kuukautta elinkustannuksistaan lainaamatta rahaa tai muuttoa:

- miehet (37 % verrattuna 30 %:iin naisista)
- 55-vuotiaat ja sitä vanhemmat vastaajat (40 %); tämän jälkeen luku pienenee asteittain ikäryhmittäin (40–54-vuotiaiden 34 prosentista 18–24-vuotiaiden osalta 17 prosenttiin).
- korkean koulutustason omaavat henkilöt (43 prosenttia, matalan koulutustason 28 prosenttia ja keskitason 29 prosenttia)
- työntekijät (36 %), joita seuraavat itsenäiset ammatinharjoittajat (34 %) ja työelämän ulkopuolella olevat (33 %) verrattuna ruumiillisen työntekijöihin (26 %).

Sitä vastoin ryhmät, joilla ei todennäköisesti ole hätäsäästöjä, ovat seuraavat:

- vastaajat, joiden koulutustaso on alhainen (22 %), ja niitä, joilla ei ole keskitason koulutusta, (19 %) verrattuna korkeaan koulutustasoon (8 %)
- ruumiillisen työn tekijät (19 %) ja työelämän ulkopuolella olevat (20 %) verrattuna itsenäisiin ammatinharjoittajiin (13 %) ja työntekijöihin (11 %).

Q8 Jos olet menettänyt pääasiallisen tulolähteen tänään, kuinka kauan voit jatkaa suojaamista elinkustannukset, lainaamatta rahaa tai muuttoa? (% sosiodemografisesti)

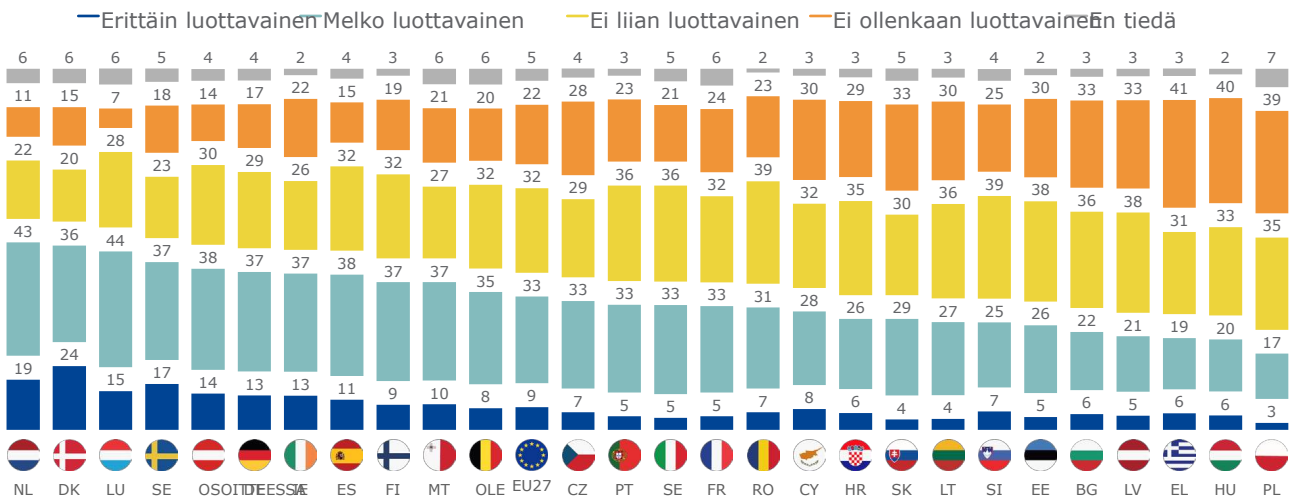
Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

3.3. Eläkesuunnitelmat

Noin neljä kymmenestä vastaajasta eri puolilla EU:ta kokee olevansa ”erittäin luottavainen” (9 %) tai ”varmasti” (33 %) siitä, että heillä on riittävästi rahaa elääksään mukavasti koko eläkeikäänsä ajan. Enemmistön tunne on kuitenkin yksi epäluottamuksesta: 32 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että heillä on riittävästi rahaa elääksään mukavasti koko eläkeikäänsä ajan, ja 22 prosenttia ei ole lainkaan luottavainen.

Eläkesuunnitelmiin liittyvä luottamus vaihtelee huomattavasti eri jäsenvaltioissa. Osuus ”hyvin” tai ”varmasti” vaihtelee Puolan alhaisesta 20 prosentista Alankomaiden korkeaan 62 prosenttiin. Useimmissa jäsenvaltioissa ”erittäin luottavainen” osuus on kuitenkin edelleen alle 10 prosenttia. Lisäksi noin puolessa jäsenvaltioista neljäsosa – tai useampi – vastaajista ilmoitti, että he tuntevat olonsa epämukavaksi, että heillä on riittävästi rahaa elääksään mukavasti koko eläkeikäänsä ajan. Tämä luku on kaiken kaikkiaan suurin Kreikassa (41 %), Unkarissa (40 %) ja Puolassa (39 %).

Q10 Kaiken kaikkiaan, kuinka varma olet, että sinulla on tarpeeksi rahaa elää mukavasti koko eläkevuosien? (% maittain)

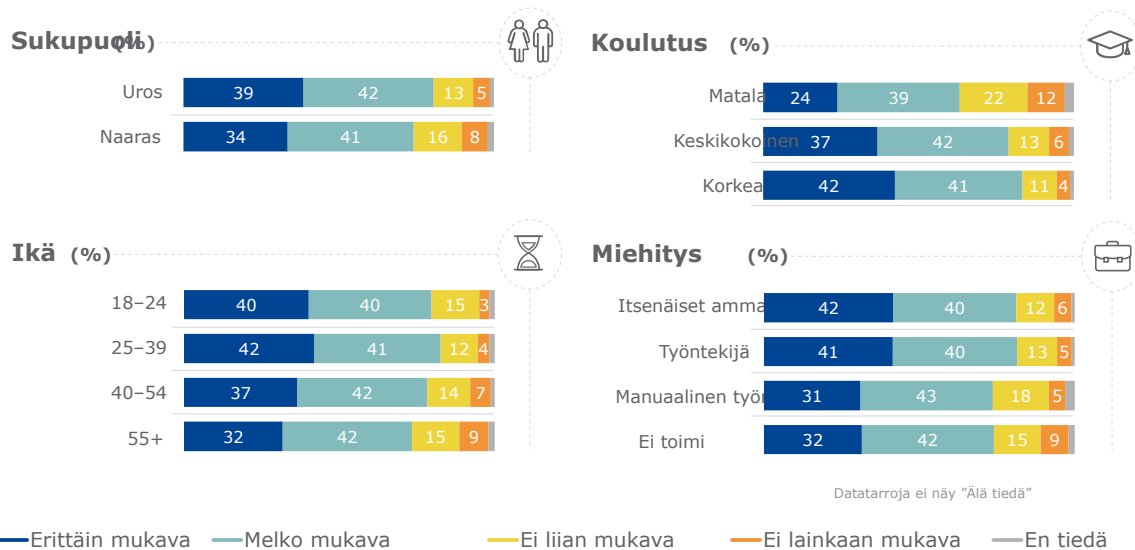

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Seuraavat sosiodemografiset ryhmät ilmoittavat todennäköisemmin olevansa ”erittäin varmoja” siitä, että heillä on tarpeeksi rahaa elääkseen mukavasti koko eläkevuosiensa ajan:

- miehet (81 % verrattuna 74 %:iin naisista)³
- alle 55-vuotiaat vastaajat (80 prosenttia 18–24-vuotiaista, 83 prosenttia 25–39-vuotiaista ja 78 prosenttia 40–54-vuotiaista verrattuna 73 prosenttiin 55-vuotiaista)
- keskitason (79 %) tai korkean koulutustason (83 %), kun taas heikosti koulutettujen osuus on 63 %
- itsenäisiin ammatinharjoittajiin (81 %) ja palkansaajiin (82 %) verrattuna 74 % ruumiillisen työntekijöistä ja työttömistä.

Q10 Kaiken kaikkiaan, kuinka varma olet, että sinulla on tarpeeksi rahaa elää mukavasti koko eläkevuosien? (% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

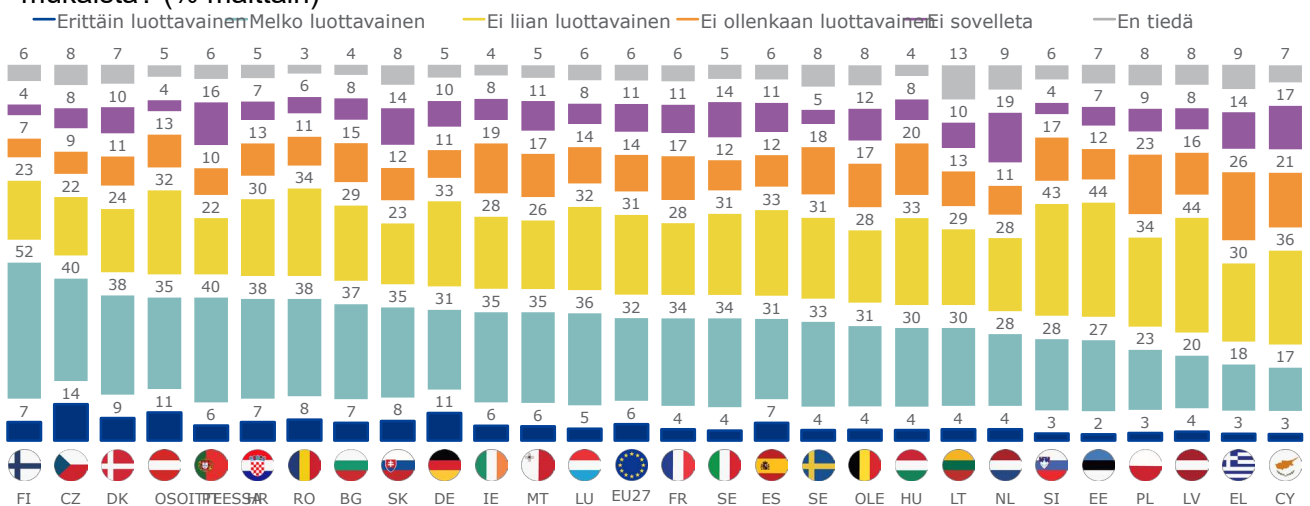
3 Pyöristyksen vuoksi kaavioissa esitetyt prosenttiosuudet eivät aina täsmää tekstissä mainittuihin kokonaismääriin.

4jakso. Pankilta, vakuutuksenantajalta tai taloudelliselta neuvonantajalta saatu sijoitusneuvonta

Alle neljä kymmenestä vastaajasta eri puolilla EU:ta kokee olevansa ”erittäin luottavainen” (6 %) tai ”erittäin luottavainen” (32 %) siitä, että heidän pankiltaan, vakuutuksenantajaltaan tai rahoitusneuvojaltaan saamansa sijoitusneuvonta on ensisijaisesti heidän etujensa mukaista. Suurempi osa ilmoittaa kuitenkin olevansa epäluottava (31 % ”ei liian luottavainen” ja 14 % ”ei lainkaan luottavainen”). Joka kymmenes vastaaja katsoo, että kysymys ei ole merkityksellinen heidän henkilökohtaisen tilanteensa kannalta, ja 6 prosenttia vastaajista ”ei tiedä”.

Kansallisella tasolla sijoitusneuvonnan tunteminen ”hyvin” tai ”varmasti” siitä, että sijoitusneuvonta on ensisijaisesti heidän etujensa mukaista, vaihtelee noin viidestä Kyproksella (19 %) ja Kreikassa (20 %) vastaajasta kuuteen kymmenestä vastaajasta Suomessa (60 %).⁴ Sitä vastoin osuus, joka ei tunne oloaan liian luottavaiseksi tai epäluotettavaksi, vaihtelee alle kolmanneksen välillä Suomessa (30 %), Tšekissä (31 %) ja Portugalissa (32 %) ja kuudessa kymmenestä Latviassa ja Sloveniassa (molemmat 60 %).

Q12 Kuinka varma olet siitä, että sijoitusneuvonta, jonka saat pankistasi/vakuuttajaltasi/taloudelliselta neuvonantajaltasi, on ensisijaisesti sinun etusi mukaista? (% maittain)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

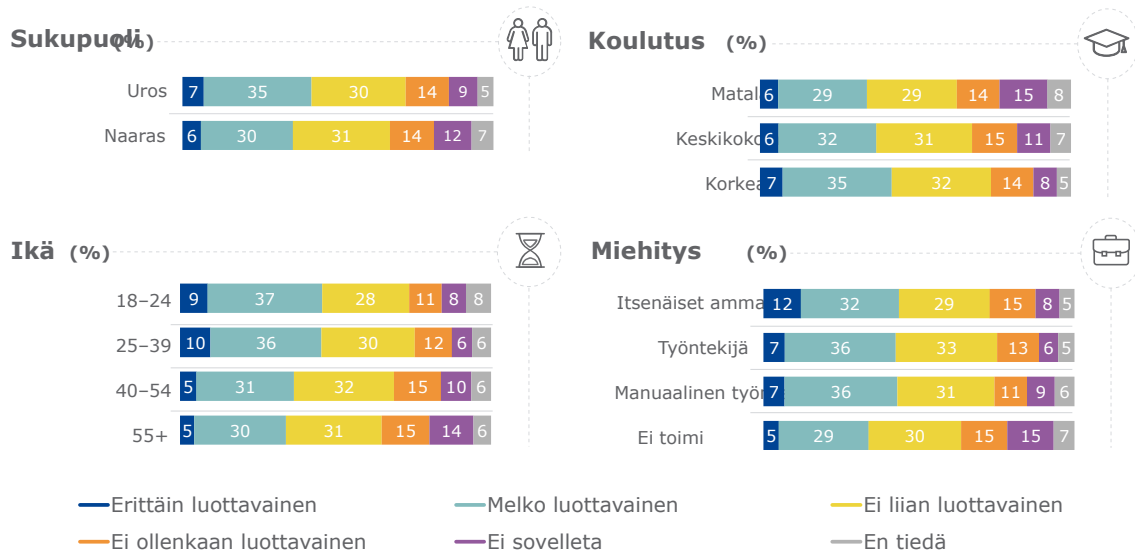
4 Pyörityksen vuoksi kaavioissa esitetyt prosentiosuudet eivät aina täsmää tekstissä mainittuihin kokonaismääriin.

Seuraavat sosiodemografiset ryhmät ilmoittavat todennäköisemmin olevansa ”erittäin luottavaisia” siitä, että niiden pankilta, vakuutusentajalta tai taloudelliselta neuvonantajalta saama sijoitusneuvonta on ensisijaisesti heidän etujensa mukaista:

- miehet (42 % verrattuna 36 %:iin naisista)
- alle 40-vuotiaat vastaajat (46 prosenttia 18–24-vuotiaista tai 25–39-vuotiaista verrattuna 37 prosenttiin 40–54-vuotiaista ja 34 prosenttiin 55-vuotiaista)
- korkean koulutustason omaavat henkilöt (42 prosenttia, kun vastaajista 37 prosenttia, joilla on keskitason koulutustaso, ja 34 prosenttia niistä, joilla on alhainen koulutustaso)
- työssäkäyvät vastaajat (44 prosenttia itsenäisistä ammatinharjoittajista ja 43 prosenttia palkansaajista ja ruumiillisen työn tekijät, kun vastaava luku oli 34 prosenttia työttömistä).

”Ei sovelleta” -vastausten osuus on keskimääräistä suurempi 55-vuotiailla ja sitä vanhemmilla (15 % vs. keskimäärin 11 %), joilla on alhainen koulutustaso (15 %) ja jotka eivät työskentele (15 %).

Q12 Kuinka varma olet siitä, että sijoitusneuvonta, jonka saat pankistasi/vakuuttajaltasi/taloudelliselta neuvonantajaltasi, on ensisijaisesti sinun etusi mukaista? (% sosiodemografisesti)

Emäs: Kaikki vastaajat
(n=26 139)

Tekniset eritelmät

Ipsos European Public Affairs toteutti 29. maaliskuuta ja 5. huhtikuuta 2023 välisenä aikana Flash-eurobarometrin 525 Euroopan komission rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosaston pyynnöstä. Se on viestinnän pääosaston koordinoima julkinen kysely, ”Media Monitoring and Eurobarometer” -yksikkö. Flash-eurobarometri 525 kattaa EU:n kansalaisten, EU:n 27 jäsenvaltion asukkaiden ja vähintään 18-vuotiaiden väestön.

Kaikki haastattelut toteutettiin tietokoneavusteisen verkkohaastattelun (CAWI) kautta käyttäen Ipsoksen verkkopaneeleja ja niiden kumppaniverkoston. Vastajaat valittiin verkkokäyttöpaneeleista, ennalta rekrytoitujen henkilöiden ryhmistä, jotka ovat suostuneet osallistumaan tutkimukseen. Otantakiintiö määritettiin iän perusteella (18–24-vuotiaat, 25–34-vuotiaat, 35–44-vuotiaat, 45–54-vuotiaat, 55–64-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat), sukupuolen, koulutustason ja maantieteellisen alueen (NUTS1, NUTS 2 tai NUTS 3, riippuen maan koosta ja NUTS-alueiden lukumäärästä).

	Haastattelujen määrä	Kenttätyön päivämäärät	Populaatio 18+ (absoluuttinen luku)	Väestö 18+ (% EU27:n väestöstä)
EU27	26139	29.3.2023–5.4.2023	365822635	100,00%
OLE	1015	29.3.2023–3.4.2023	9289646	2,54 %
BG	1010	29.3.2023–4.4.2023	5650134	1,54 %
CZ	1013	29.3.2023–3.4.2023	8513726	2,33 %
DK	1024	29.3.2023–4.4.2023	4721691	1,29 %
DE	1006	29.3.2023–4.4.2023	69373865	18,96 %
EE	1029	29.3.2023–4.4.2023	1072458	0,29 %
IE	1013	29.3.2023–5.4.2023	3864876	1,06 %
EL	1065	29.3.2023–4.4.2023	8711062	2,38 %
ES	1017	29.3.2023–3.4.2023	39294807	10,74 %
FR	1065	29.3.2023–31.3.2023	53438508	14,61 %
HR	1031	29.3.2023–5.4.2023	3195690	0,87 %
SE	1024	29.3.2023–31.3.2023	49811219	13,62 %
CY	535	29.3.2023–4.4.2023	731677	0,20 %
LV	1018	29.3.2023–4.4.2023	1518893	0,42 %
LT	1024	29.3.2023–4.4.2023	2310067	0,63 %
LU	513	29.3.2023–5.4.2023	522754	0,14 %
HU	1016	29.3.2023–4.4.2023	7981992	2,18 %
MT	532	29.3.2023–4.4.2023	438294	0,12 %
NL	1005	29.3.2023–4.4.2023	14289828	3,91 %
OSOITTEES SA	1011	29.3.2023–4.4.2023	7427239	2,03 %
PL	1003	29.3.2023–5.4.2023	30743972	8,40 %
PT	1016	29.3.2023–4.4.2023	8715904	2,38 %
RO	1063	29.3.2023–5.4.2023	15304495	4,18 %
SI	1011	29.3.2023–5.4.2023	1730790	0,47 %
SK	1017	29.3.2023–5.4.2023	4402238	1,20 %
FI	1021	29.3.2023–4.4.2023	4512724	1,23 %
SE	1042	29.3.2023–5.4.2023	8254086	2,26 %

Kyselyyn

KYSY KAIKKI

Q1 Miten arvioisit yleistä tietämystäsi taloudellisista asioista verrattuna muihin aikuisiin Suomessa?

[YKSI VASTAUS]

Erittäin korkea 1

Melko korkea 2

Noin keskiverto 3

Melko alhainen 4

Erittäin alhainen 5

En tiedä 998

KYSY KAIKKI

Seuraava osio on enemmänkin kuin tietokilpailu. Kysymykset eivät ole suunniteltu saamaan sinut ulos, joten jos luulet, että sinulla on oikea vastaus, olet todennäköisesti. Jos et tiedä vastausta, rastita "älä tiedä" -ruutu.

KYSY KAIKKI

Q2 Kuvittele, että joku laittaa 100 euroa säästötillille, jonka taattu korko on 2 % vuodessa. He eivät suorita lisämaksuja tälle tilille eivätkä nosta rahaa. Kuinka paljon tilillä olisi viiden vuoden kuluttua, kun korko on maksettu?

[YKSI VASTAUS]

Yli 110 EUR 1

Täsmälleen 110 euroa 2

Vähemmän kuin 110 EUR 3

En tiedä 4

KYSY KAIKKI

Q3 Kuvittele nyt seuraavaa tilannetta. Sinulle annetaan 1000 euron lahja vuodessa, ja tuona vuonna inflaatio pysyy 2 prosentissa. Yhden vuoden kuluttua, 1000 eurolla, voit ostaa:

[YKSI VASTAUS]

Enemmän kuin voisit ostaa tänään 1

Sama määrä 2

Vähemmän kuin voisit ostaa tänään 3

En tiedä 4

KYSY KAIKKI

Q4 Jos korot nousevat, mitä yleensä tapahtuu joukkovelkakirjojen hinnoille?

[YKSI VASTAUS]

Ne nousevat 1

He kaatuvat 2

Ne pysyvät samoina, koska joukkovelkakirjojen hintojen ja koron välillä ei ole yhteyttä 3

En tiedä 4

KYSY KAIKKI

Q5 Mikä seuraavista on totta? Sijoitus, jolla on korkeampi tuotto, on todennäköisesti:

[YKSI VASTAUS]

Riskialttiimpi kuin sijoitus, jolla on pienempi tuotto 1

Vähemmän riskialtista kuin sijoitus, jonka tuotto on pienempi 2

Yhtä riskialtista kuin sijoitus, jolla on pienempi tuotto 3

En tiedä 4

KYSY KAIKKI

Q6 Sijoitus monenlaisiin ”yrityksen osakkeisiin” on todennäköisesti seuraava:

[YKSI VASTAUS]

Riskialttiimpaa kuin sijoitus yhteen osakkeeseen 1

Vähemmän riskialtista kuin sijoitus yhteen osakkeeseen 2

Yhtä riskialtista kuin sijoitus yhteen osakkeeseen 3

En tiedä 4

KYSY KAIKKI

Q7 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

[YKSI VASTAUS RIVIÄ KOHTI] [SATUNNAISET 1–3]

Q7_1 Ennen kuin ostan jotain, harkitsen huolellisesti, onko minulla varaa siihen

Q7_2 Minä seuraan ja seuraan kulujani

Q7_3 Minä asetan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja pyrin saavuttamaan ne

[VASTAUSASTEIKKO]

Täysin samaa mieltä 1

Jokseenkin samaa mieltä 2

Jokseenkin eri mieltä 3

Täysin eri mieltä 4

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

En tiedä 998

KYSY KAIKKI

Q8 Jos menetit pääasiallisen tulolähteen tänään, kuinka kauan voisit jatkaa elinkustannusten kattamista lainaamatta rahaa tai muuttoa?

[YKSI VASTAUS]

Minulla ei ole hätäsäästöjä 1

Vähintään 1 viikko, mutta alle 1 kuukausi 2

Vähintään 1 kuukausi, mutta ei 3 kuukautta 3

Vähintään 3 kuukautta, mutta ei 6 kuukautta 4

Vähintään 6 kuukautta 5

En tiedä/Pitää olla vastaamatta 998

KYSY KAIKKI

Q9 Mitä seuraavista rahoitustuotteista sinulla on tai on ollut viimeisten kahden vuoden aikana?

[USEITA VASTAUKSIA SALLITTU]

Yksityinen eläke tai eläketuote 1

Henkivakuutus 2

Vahinkovakuutus (esim. kotitalous- ja liikennevakuutus) 3

Asuntolaina tai asuntolaina 4

Muu kulutusluotto 5

Sijoitustuote (rahastot, osakkeet tai joukkovelkakirjat) 6

Kryptoarvopaperit (mukaan lukien kryptovaluutta) 7

Mikään näistä 8

En tiedä/halua olla vastaamatta 998

KYSY KAIKKI

Q10 Kaiken kaikkiaan, kuinka varma olet, että sinulla on tarpeeksi rahaa elää mukavasti koko eläkevuosien?

[YKSI VASTAUS]

Erittäin luottavainen 1

Melko luottavainen 2

Ei liian luottavainen 3

Ei ollenkaan luottavainen 4

En tiedä 998

KYSY KAIKKI

Q11 Kuinka mukava käyttää digitaalisia rahoituspalveluja, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksuja [INFO BUTTON: Ovatko digitaaliset rahoituspalvelut rahoituspalveluja, joita tarjotaan tai helpotetaan käyttämällä teknisiä/digitaalisia ratkaisuja, kuten mobiili-/verkkopankkisovelluksia, digitaalisia budjetointivälineitä tai pikamaksupalveluja]?

[YKSI VASTAUS]

Erittäin mukava 1

Melko mukava 2

Ei liian mukava 3

Ei lainkaan mukava 4

En tiedä 998

KYSY KAIKKI

Q12 Kuinka varma olet siitä, että sijoitusneuvonta, jonka saat pankistasi/vakuuttajaltasi/taloudelliselta neuvonantajaltasi, on ensisijaisesti sinun etusi mukaista?

[YKSI VASTAUS]

Erittäin luottavainen 1

Melko luottavainen 2

Ei liian luottavainen 3

Ei ollenkaan luottavainen 4

Ei sovelleta 997

En tiedä

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Tietoliite

Q1 Miten arvioisit yleistä tietämystäsi taloudellisista asioista verrattuna muihin aikuisiin Suomessa?

	Erittäin korkea	Melko korkea	Noin keskiverto	Melko alhainen	Erittäin alhainen	En tiedä
EU27	5	25	52	12	4	1
OLE	3	26	51	14	4	2
BG	5	25	62	5	2	1
CZ	3	28	58	8	2	1
DK	6	25	57	9	3	2
DE	6	21	56	13	4	1
EE	5	26	53	12	2	2
IE	6	24	58	9	3	1
EL	5	24	52	12	6	1
ES	6	24	53	11	5	0
FR	8	34	42	10	3	3
HR	5	24	62	6	2	1
SE	3	15	54	19	8	1
CY	3	26	54	11	4	1
LV	2	22	57	14	3	1
LT	4	29	53	11	2	1
LU	6	30	52	10	2	1
HU	2	19	65	10	4	0
MT	4	17	63	9	4	3
NL	5	29	56	8	2	1
OSOITTEES	4	15	58	15	6	4
SA	6	34	46	10	2	2
PT	3	13	67	11	5	2
RO	8	43	41	6	1	0
SI	4	21	62	11	2	1
SK	4	25	60	8	2	1
FI	6	33	49	11	1	1
SE	4	25	56	12	3	0

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttättyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Q2 Kuvittele, että joku asettaa [100 euroa] säästötillille, jonka taattu korko on 2 % vuodessa. He eivät suorita lisämaksuja tälle tilille eivätkä nosta rahaa. Kuinka paljon tilillä olisi viiden vuoden kuluttua, kun korko on maksettu?

	Yli [1010 euroa]	Täsmälleen [1010 euroa]	Vähemmän kuin [1010 euroa]	Älä know
EU27	45	30	19	6
OLE	44	27	22	6
BG	40	32	21	8
CZ	40	31	24	5
DK	50	23	20	7
DE	56	29	11	4
EE	49	34	12	5
IE	47	32	18	3
EL	44	31	17	8
ES	37	37	17	9
FR	47	28	20	5
HR	41	40	15	5
SE	39	32	24	5
CY	46	32	17	5
LV	40	38	17	6
LT	38	41	15	6
LU	56	29	11	4
HU	44	29	23	5
MT	43	38	15	5
NL	59	24	15	3
OSOITTEES				
SA	44	31	20	5
PL	36	27	25	12
PT	35	39	19	7
RO	38	32	23	7
SI	44	29	19	8
SK	40	36	20	5
FI	50	28	17	4
SE	57	21	19	4

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Flash-eurobarometri 525

Finanssiosaamisen tason seuranta EU:ssa

Q3 Kuvittele nyt seuraavaa tilannetta. Sinulle annetaan yhden vuoden aikana [1000 euron] lahja, ja tuona vuonna inflaatio pysyy 2 prosentissa. Yhden vuoden kuluttua, kun sinulla on [1000 euroa], voit ostaa:

	Enemmän kuin voisit ostaa tänään	Sama määrä	Vähemmän kuin voisit ostaa tänään	En tiedä
EU27	7	22	65	6
OLE	7	19	68	7
BG	4	27	64	5
CZ	9	19	65	6
DK	11	12	69	9
DE	7	19	68	6
EE	6	7	84	4
IE	11	23	61	5
EL	6	32	55	8
ES	8	24	61	7
FR	8	24	61	7
HR	6	18	71	4
SE	7	28	59	7
CY	7	37	48	8
LV	11	15	69	5
LT	7	7	79	7
LU	7	18	72	4
HU	5	16	75	4
MT	4	25	64	7
NL	6	15	75	4
OSOITTEES				
SA	7	15	73	5
PL	6	18	68	8
PT	9	32	55	5
RO	9	26	58	7
SI	4	14	78	5
SK	4	19	72	5
FI	4	6	84	6
SE	10	15	67	9

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q4 Jos korot nousevat, mitä yleensä tapahtuu joukkovelkakirjojen hinnoille?

	Ne nousevat	He kaatuvat	Ne pysyvät samoina, koska joukkovelkakirjojen hintojen ja koron välillä ei ole mitään yhteyttä.	En tiedä
EU27	29	20	23	28
OLE	26	16	27	31
BG	32	20	23	26
CZ	28	21	31	21
DK	22	37	19	22
DE	21	21	21	37
EE	29	22	21	28
IE	25	24	26	24
EL	27	22	21	31
ES	38	18	19	26
FR	29	13	29	29
HR	25	22	32	21
SE	29	26	21	24
CY	19	21	23	37
LV	25	14	30	31
LT	22	18	29	31
LU	33	13	28	26
HU	31	22	28	20
MT	20	24	33	24
NL	24	25	23	29
OSOITTEES				
SA	22	21	28	29
PL	37	22	19	23
PT	48	12	22	18
RO	41	14	32	13
SI	28	26	23	24
SK	22	27	30	22
FI	32	15	21	32
SE	18	22	25	35

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q5 Mikä seuraavista on totta? Sijoitus, jolla on korkeampi tuotto, on todennäköisesti:

	Riskialttiimpi kuin sijoitus, jolla on pienempi tuotto	Vähemmän riskialtista kuin sijoitus, jonka tuotto on pienempi	Yhtä riskialtista kuin sijoitus, jolla on pienempi tuotto	En tiedä
EU27	66	9	15	10
OLE	65	8	13	14
BG	60	11	21	8
CZ	74	6	13	7
DK	76	7	8	10
DE	60	12	16	13
EE	71	7	15	8
IE	75	7	14	5
EL	69	10	12	9
ES	69	14	10	8
FR	68	9	13	10
HR	61	8	22	9
SE	68	9	17	6
CY	69	8	12	11
LV	61	7	23	9
LT	58	7	20	15
LU	66	6	14	14
HU	74	7	14	5
MT	74	5	11	11
NL	67	7	16	10
OSOITTEES	60	9	17	14
SA				
PL	57	9	17	17
PT	75	5	15	5
RO	58	7	30	5
SI	73	7	13	7
SK	72	6	18	4
FI	79	8	7	7
SE	76	6	8	10

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q6 Sijoitus monenlaisiin ”yrityksen osakkeisiin” on todennäköisesti seuraava:

	Riskialttiimpaa kuin sijoitus yhteen osakkeeseen	Vähemmän riskialtista kuin sijoitus yhteen osakkeeseen	Yhtä riskialtista kuin sijoitus yhteen osakkeeseen	En tiedä
EU27	15	56	14	15
OLE	9	63	11	17
BG	14	51	18	18
CZ	12	59	13	17
DK	11	68	10	11
DE	11	64	10	16
EE	8	74	12	6
IE	13	60	17	10
EL	19	41	15	25
ES	23	51	12	15
FR	13	53	17	17
HR	17	53	20	10
SE	15	55	13	18
CY	21	43	14	22
LV	8	56	24	12
LT	8	63	18	11
LU	6	64	16	15
HU	23	44	18	15
MT	12	58	14	17
NL	6	73	7	14
OSOITTEES	10	63	16	11
SA				
PL	16	54	17	13
PT	24	49	18	9
RO	20	45	24	12
SI	14	68	9	9
SK	16	52	22	10
FI	7	77	9	8
SE	12	60	11	18

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q7_1 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

Ennen kuin ostan jotain, harkitsen tarkkaan, onko minulla varaa siihen.

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En tiedä
EU27	51	41	6	2	0
OLE	46	44	7	2	1
BG	54	37	5	4	0
CZ	48	45	6	1	0
DK	46	42	10	3	0
DE	50	39	8	2	1
EE	36	53	10	2	0
IE	58	34	6	3	0
EL	81	17	2	0	0
ES	51	39	8	1	1
FR	50	42	6	1	0
HR	55	37	7	1	0
SE	54	41	5	1	0
CY	79	19	2	0	0
LV	46	46	6	2	1
LT	45	45	9	1	1
LU	49	43	7	1	1
HU	49	45	5	1	0
MT	73	23	3	1	0
NL	48	41	7	4	0
OSOITTEES					
SA	50	40	7	2	0
PL	42	50	7	1	1
PT	45	52	2	0	1
RO	65	32	2	1	0
SI	56	35	8	1	1
SK	42	50	6	1	1
FI	38	48	11	4	0
SE	52	40	7	2	0

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q7_2 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

Seuraan ja seuraan kulujani

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En tiedä
EU27	49	43	6	2	1
OLE	43	45	8	3	1
BG	65	27	5	4	0
CZ	54	41	4	1	1
DK	55	35	7	3	0
DE	57	38	4	1	1
EE	31	52	12	5	0
IE	42	47	8	3	1
EL	50	38	7	3	2
ES	48	43	7	1	0
FR	46	47	5	1	0
HR	60	34	5	1	0
SE	47	44	7	1	0
CY	50	40	7	3	1
LV	38	50	8	3	1
LT	38	50	9	2	1
LU	50	44	5	1	0
HU	49	44	6	1	0
MT	49	42	7	2	0
NL	49	37	10	4	1
OSOITTEES					
SA	56	37	5	1	1
PL	42	50	6	2	1
PT	31	55	11	2	0
RO	57	38	3	2	0
SI	61	32	6	1	1
SK	43	49	7	2	0
FI	16	33	26	24	1
SE	58	36	5	1	1

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q7_3 Missä määrin olet samaa mieltä tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

Asetan pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ja pyrin saavuttamaan ne

	Täysin samaa mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Täysin eri mieltä	En tiedä
EU27	21	50	20	6	3
OLE	18	50	20	8	4
BG	26	46	17	10	2
CZ	18	52	24	4	2
DK	18	52	18	9	4
DE	26	47	18	6	2
EE	12	53	24	6	5
IE	19	49	20	10	2
EL	26	52	12	6	5
ES	21	45	27	5	2
FR	18	52	19	7	4
HR	24	52	15	9	1
SE	16	51	23	6	4
CY	38	43	14	3	3
LV	13	46	25	8	8
LT	16	52	24	5	3
LU	20	50	22	7	1
HU	20	51	19	7	2
MT	29	47	15	5	4
NL	25	47	16	8	3
OSOITTEES					
SA	27	47	20	5	1
PL	16	55	18	6	5
PT	19	58	17	2	4
RO	30	56	9	3	2
SI	34	47	13	5	1
SK	16	53	22	8	2
FI	13	50	25	12	1
SE	30	51	13	4	2

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttättyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q8 Jos menetit pääasiallisen tulolähteen tänään, kuinka kauan voisit jatkaa elinkustannusten kattamista lainaamatta rahaa tai muuttoa?

	Minulla ei ole hätäsäästöjä	Vähintään 1 viikko, mutta alle 1 kuukausi	Vähintään 1 kuukausi, mutta ei 3 kuukautta	Vähintään 3 kuukautta, mutta ei 6 kuukautta	Vähintään 6 kuukautta	En tiedä/Pitää olla vastaamatta
EU27	16	9	16	18	33	8
OLE	14	8	12	15	39	13
BG	23	12	19	16	24	7
CZ	17	10	17	22	29	4
DK	16	6	13	15	42	9
DE	16	8	15	20	34	7
EE	15	9	20	18	32	6
IE	18	12	16	17	32	6
EL	24	10	19	15	23	9
ES	10	10	17	17	36	9
FR	14	9	15	19	33	10
HR	20	11	21	20	23	5
SE	15	6	11	17	39	11
CY	20	12	20	13	28	8
LV	26	14	19	17	19	6
LT	17	8	15	19	36	6
LU	5	4	16	19	48	7
HU	21	10	21	22	22	4
MT	10	9	14	16	35	17
NL	8	5	13	17	47	9
OSOITTEES SA	17	8	16	18	33	8
PL	20	11	19	20	25	6
PT	21	6	16	19	30	8
RO	25	11	21	15	23	5
SI	19	9	18	18	30	6
SK	18	9	16	22	28	7
FI	25	12	20	11	29	4
SE	10	7	14	16	46	7

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q9 Mitä seuraavista rahoitustuotteista sinulla on tai on ollut viimeisten kahden vuoden aikana?
[USEITA VASTAUKSIA]

	Yksityinen eläke tai eläketuot e	Henkivak uutus	Vahinkova kuutus (esim. kotitalous- ja liikenneva kuutus)	Asuntolai na tai asuntolai na	Muu kulutuslu otto	Sijoitustuot e (rahastot, osakkeet tai joukkovelk akirjat)	Kryptoarvopaper it (mukaan lukien kryptovaluutta)	Mikä än näist ä	En tiedä/h alua olla vastaa matta
EU27	22	31	46	20	14	24	6	21	3
OLE	37	28	52	27	14	27	9	17	4
BG	19	17	37	9	31	9	11	23	3
CZ	40	42	39	15	15	24	14	19	4
DK	52	34	67	35	17	35	7	9	3
DE	21	25	59	17	10	33	6	19	3
EE	31	23	45	20	17	24	12	18	3
IE	40	36	40	25	17	18	8	20	4
EL	8	16	30	19	13	12	9	32	5
ES	23	29	50	29	18	23	4	18	3
FR	20	44	41	19	12	19	4	21	3
HR	8	26	30	11	24	15	16	28	2
SE	20	20	31	15	9	28	4	30	4
CY	14	33	37	24	15	10	10	29	2
LV	23	23	38	10	18	9	10	28	3
LT	24	34	41	13	14	14	11	20	3
LU	41	39	54	42	20	37	13	11	5
HU	18	32	44	15	15	20	6	24	2
MT	23	25	42	21	5	32	8	22	6
NL	31	24	64	42	6	20	11	13	3
OSOI TTEE SSA	21	37	59	16	7	24	10	17	5
PL	10	58	44	15	21	15	6	16	2
PT	19	27	46	25	19	21	9	19	6
RO	33	23	41	12	23	16	8	21	2
SI	17	42	40	14	18	17	17	19	3
SK	15	39	37	21	19	26	7	23	3
FI	11	25	48	25	28	36	9	17	3
SE	33	24	57	30	13	46	5	16	5

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q10 Kaiken kaikkiaan, kuinka varma olet, että sinulla on tarpeeksi rahaa elää mukavasti koko eläkevuosien?

	Erittäin luottavainen	Melko luottavainen	Ei liian luottavainen	Ei ollenkaan luottavainen	En tiedä
EU27	9	33	32	22	5
OLE	8	35	32	20	6
BG	6	22	36	33	3
CZ	7	33	29	28	4
DK	24	36	20	15	6
DE	13	37	29	17	4
EE	5	26	38	30	2
IE	13	37	26	22	2
EL	6	19	31	41	3
ES	11	38	32	15	4
FR	5	33	32	24	6
HR	6	26	35	29	3
SE	5	33	36	21	5
CY	8	28	32	30	3
LV	5	21	38	33	3
LT	4	27	36	30	3
LU	15	44	28	7	6
HU	6	20	33	40	2
MT	10	37	27	21	6
NL	19	43	22	11	6
OSOITTEES					
SA	14	38	30	14	4
PL	3	17	35	39	7
PT	5	33	36	23	3
RO	7	31	39	23	2
SI	7	25	39	25	4
SK	4	29	30	33	5
FI	9	37	32	19	3
SE	17	37	23	18	5

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q11 Kuinka mukava käyttää digitaalisia rahoituspalveluja, kuten verkkopankki- tai mobiilimaksuja?

	Erittäin mukava	Melko mukava	Ei liian mukava	Ei lainkaan mukava	En tiedä
EU27	36	41	14	7	2
OLE	32	49	13	5	1
BG	42	33	14	8	3
CZ	55	36	5	4	2
DK	48	45	5	2	1
DE	44	37	11	6	2
EE	50	39	8	3	1
IE	45	34	10	11	1
EL	28	35	16	20	2
ES	23	43	23	8	2
FR	25	44	21	10	1
HR	56	28	9	5	2
SE	22	49	19	8	3
CY	38	36	18	8	1
LV	36	53	9	2	1
LT	58	33	6	2	1
LU	28	57	11	3	1
HU	40	38	12	7	3
MT	49	26	14	10	2
NL	52	40	5	2	1
OSOITTEES SA	57	28	7	5	2
PL	40	47	7	4	2
PT	20	45	22	9	4
RO	44	36	12	5	2
SI	44	32	15	9	1
SK	50	38	7	4	2
FI	69	26	3	2	1
SE	58	32	5	2	2

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttättyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Q12 Kuinka varma olet siitä, että sijoitusneuvonta, jonka saat pankistasi/vakuuttajaltasi/taloudelliselta neuvonantajaltasi, on ensisijaisesti sinun etusi mukaista?

	Erittäin luottavainen	Melko luottavainen	Ei liian luottavainen	Ei ollenkaan luottavainen	Ei sovelleta	En tiedä
EU27	6	32	31	14	11	6
OLE	4	31	28	17	12	8
BG	7	37	29	15	8	4
CZ	14	40	22	9	8	8
DK	9	38	24	11	10	7
DE	11	31	33	11	10	5
EE	2	27	44	12	7	7
IE	6	35	28	19	8	4
EL	3	18	30	26	14	9
ES	7	31	33	12	11	6
FR	4	34	28	17	11	6
HR	7	38	30	13	7	5
SE	4	34	31	12	14	5
CY	3	17	36	21	17	7
LV	4	20	44	16	8	8
LT	4	30	29	13	10	13
LU	5	36	32	14	8	6
HU	4	30	33	20	8	4
MT	6	35	26	17	11	5
NL	4	28	28	11	19	9
OSOITTEES SA	11	35	32	13	4	5
PL	3	23	34	23	9	8
PT	6	40	22	10	16	6
RO	8	38	34	11	6	3
SI	3	28	43	17	4	6
SK	8	35	23	12	14	8
FI	7	52	23	7	4	6
SE	4	33	31	18	5	8

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Taloudellinen tietämys – oikeiden vastausten määrä viiteen taloustietämykseen liittyvään kysymykseen (Q2, Q3, Q4, Q5, Q6)

	Alhaiset pisteet (0 tai 1 oikeaa vastausta)	Keskipistemäärä (2 tai 3 oikeaa vastausta)	Korkeat pisteet (4 tai 5 oikeaa vastausta)
EU27	24	50	26
OLE	26	44	30
BG	26	54	20
CZ	21	54	25
DK	15	45	40
DE	22	46	32
EE	13	47	39
IE	22	47	31
EL	29	52	19
ES	27	54	19
FR	25	51	25
HR	22	55	24
SE	26	49	25
CY	30	51	19
LV	25	55	20
LT	21	54	25
LU	24	43	33
HU	17	61	22
MT	19	54	26
NL	18	39	43
OSOITTEES			
SA	22	50	28
PL	25	55	20
PT	28	56	16
RO	30	57	13
SI	15	49	36
SK	20	53	27
FI	11	49	40
SE	19	47	34

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Rahoituskäyttämisen pisteet – Tuotteiden valintaan, kulujen seurantaan ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen pyrkimiseen liittyvien ”taloudellisten” käyttäytymismallien lukumäärä (Q7)

	Alhainen pistemäärä (sama kuin enintään 1 lausunto)	Keskipistemäärä (sama kuin 2 väittämää)	Korkeat pisteet (sama kuin kaikki lausunnot)
EU27	8	28	65
OLE	11	28	61
BG	9	24	67
CZ	7	29	64
DK	11	27	62
DE	6	29	65
EE	14	32	54
IE	9	31	60
EL	7	23	71
ES	10	30	60
FR	7	29	65
HR	7	22	71
SE	7	30	62
CY	4	24	72
LV	11	37	52
LT	13	25	62
LU	8	27	65
HU	6	28	66
MT	6	23	71
NL	12	25	63
OSOITTEES			
SA	8	26	67
PL	9	27	65
PT	8	23	69
RO	4	14	82
SI	8	19	73
SK	8	29	63
FI	32	32	36
SE	7	21	73

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Taloudellisen lukutaidon kokonaispistemäärä – Taloudellisen tiedon ja taloudellisen käyttäytymisen pisteet (kunkin pistemäärän painoarvo on sama)

	Matalat pisteet (pistemäärä &=5)	Keskipistemäärä (pistemäärä > 5 ja &9)	Korkeat pisteet (pistemäärä 9 tai 10)
EU27	18	64	18
OLE	22	58	20
BG	20	65	15
CZ	16	66	17
DK	16	57	27
DE	16	61	24
EE	16	61	23
IE	17	64	19
EL	19	65	16
ES	22	65	13
FR	18	64	17
HR	16	65	20
SE	19	64	18
CY	19	66	15
LV	24	65	11
LT	19	65	16
LU	15	62	23
HU	12	72	16
MT	13	67	20
NL	15	56	28
OSOITTEES	17	62	21
SA	17	62	21
PL	20	65	15
PT	19	71	11
RO	14	74	12
SI	12	61	27
SK	17	63	20
FI	27	56	17
SE	14	59	27

Flash-eurobarometri 525 – Talouslukutaidon tason seuranta EU:ssa

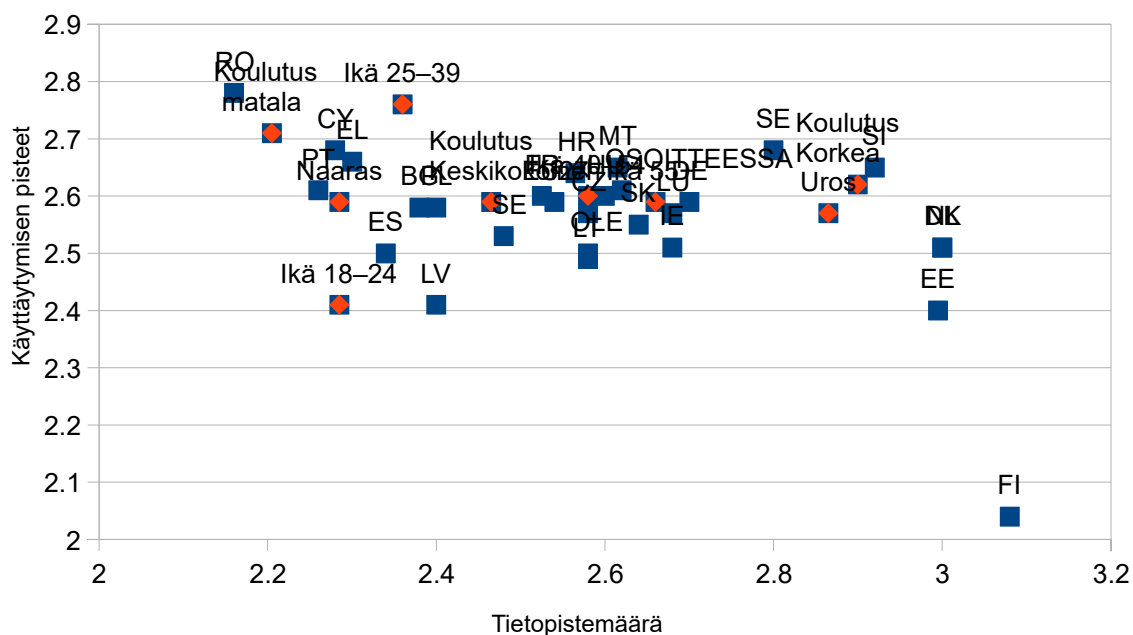
Kenttätyö: 29/3–5/4/2023/(%) Perus: n=26 139 – Kaikki vastaajat

Kommentit

(Pierre Dieumegard)

Kummallinen korrelaatio kahden tiedon ja käyttäytymisen välillä

Tietoa ja käyttäytymistä koskevia pisteitä varten voidaan kirjoittaa muistiinpano jokaiselle ryhmälle. Tämä luokitus on ryhmän pisteiden keskiarvo.

Taloudellisen tiedon pistemäärän ja taloudellisen käyttäytymisen pistemäärän välillä ei ole tilastollista korrelaatiota, ja jos korrelaatio on olemassa, se on negatiivinen ($R^2=0.2$, joten korrelaatiokerroin on $-0,45$). Tämä tarkoittaisi sitä, että mitä enemmän ryhmällä on hyvä taloudellinen tietämys, sitä vähemmän varovainen sillä on. Tämä on outoa, ja voidaan ajatella, että esitetyt kysymykset eivät ole oleellisimpia yksilöiden taloudellisten taitojen ymmärtämisessä. Molemmilla sukupuolilla on sama käyttäytymispistemäärä, kun taas miespuolisella sukupuolella on paremmat tiedot.

Jotkut kysymykset olivat todennäköisesti hämmentyneitä monille ihmisille.

Esimerkiksi kysymyksessä Q2 oli arvioitava koronkoron ymmärtämistä eli sitä, että joka vuosi saatu korko lisätään pääomaan seuraavan vuoden korkojen laskemista varten. Kysymys oli:

”Kuinka paljon tilillä olisi viiden vuoden lopussa, kun korko on maksettu?”. Kysymyksessä korko maksetaan rangaistuksen lopussa sen jälkeen, kun viiden vuoden määräaika on ilmoitettu. On ymmärrettävää, että vastaajat eivät usko, että tämä maksu on vuotuinen. Lisäksi korkojen korot huomioon ottaen lopullinen summa on 1104 euroa 1100 euron sijaan: ero on minimaalinen.

Samoin kysymykseen Q4, jossa käsiteltiin joukkovelkakirjojen hintojen ja inflaation välistä yhteyttä, henkilön, jolla ei ole joukkovelkakirjoja, oli vaikea vastata, ja tämä koskee hyvin suurta osaa eurooppalaisista.

Erot muista Eurobarometri-tutkimuksista

Yhteiskuntaryhmien hajaantuminen on samaa luokkaa kuin maiden hajonta, mikä poikkeaa monien Eurobarometri-tutkimusten tuloksista.

Tietopisteet osoittavat erot sosiaaliluokissa: pisteet ovat korkeammat korkea-asteen tutkinnon suorittaneille ja senioreille.

Matalasta tietopistemäärästä huolimatta käyttäytymisen pisteet ovat paremmat matalan koulutustason ihmisille, joilla ei ole korkeaa tulotasoa ja joiden on kiinnitettävä huomiota, sekä elämään asettuvien ihmisten (25–39-vuotiaat) sekä köyhien maiden, kuten Romanian ja Kreikan, osalta.

Toisin kuin monissa Eurobarometri-tutkimuksissa, kyseessä ei ole mielipidetutkimus siitä, mitä viranomaisten pitäisi tehdä, vaan pikemminkin kyselytutkimus, joka koskee tietämystä ja henkilökohtaista (taloudellista) käyttäytymistä suhteessa yhteiskuntaan, jossa henkilö elää. On normaalia, että yhteiskuntaryhmien välillä on yhtä tärkeitä eroja kuin kansallisten mielipiteiden välillä (tai että kansallisten mielipiteiden väliset erot eivät ole suurempia kuin yhteiskuntaryhmien mielipiteet).